

Η «ΣΥΝΟΔΟΣ» ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τό χρονικό μιᾶς προμελετημένης έκτροπῆς

Ἀρχιμ. Ἀθανασίου Ἀναστασίου, Προηγούμενου Ἱεραῖς Μονῆς Μεγάλου Μετεώρου

Α΄. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Στήν μακραίωνη πορεία τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας ὁ πιστός λαός τοῦ Θεοῦ εἶναι πάντοτε ὁ θεματοφύλακας καί ὑπερασπιστής τῆς ἀληθείας τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας· εἶναι ὁ ἔσχατος κριτής τῆς ὀρθότητος καί τῆς ἐγκυρότητος τῶν ἀποφάσεων ὅποιασδήποτε Συνόδου· εἶναι αὐτός, πού μέ τήν γρηγορούσα ἐκκλησιαστική καί δογματική του συνείδηση ἐπικυρώνει ἢ ἀπορρίπτει αὐτά πού ἀποφαίνονται οἱ Σύνοδοι¹.

Κατά ἀνάλογο τρόπο κρίνεται καί ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης. Καλούμαστε ὅλοι, ὡς πιστά μέλη τοῦ πληρώματος τῆς Εκκλησίας μας, νά τήν ἀποτιμήσουμε. Εἶναι καθῆκον ὅλων μας νά μήν σιωπήσουμε. Εἶναι καθῆκον μας νά ἐκφράσουμε τήν ἱερατική καί μοναχική μας συνείδηση, νά καταθέσουμε ἀπλά καί ταπεινά τόν λογισμό μας, νά ἐκφράσουμε τήν ἄποψή μας ἐνώπιον τῶν Ποιμένων μας. Εἶναι καθῆκον μας νά ἀναλάβουμε τό μερίδιο τῆς προσωπικῆς μας εὐθύνης, ἀλλά καί τῆς εὐθύνης μας ἔναντι τῶν πνευματικῶν μας τέκνων καί πολλῶν πιστῶν, πού μᾶς ἐμπιστεύονται τήν ἀγωνία, τήν ἀνησυχία, ἀλλά καί τήν ἱερή ἀγανάκτησή τους γιά τά συμβάντα στήν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης.

Τά γραφόμενά μας στό παρόν τεῦχος, ὅπως καί ἄλλα σχετικά πού προηγήθηκαν καί ὄσα, σύν Θεῷ, θά ἀκολουθήσουν, συνιστοῦν τήν ἐλάχιστη ἀνταπόκρισή μας στά αὐτονόητα τῆς πίστεώς μας, στήν παρακαταθήκη τῶν Ἁγίων Πατριαρχῶν, ἐπισκόπων, κληρικῶν, ὁσίων μοναχῶν, καί λαϊκῶν ὁμολογητῶν τῆς πίστεώς μας, στό καθῆκον μας πρός τήν Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Εκκλησία μας. Συνιστοῦν τήν ἐπιβαλλόμενη ὑπακοή μας στούς Ἁγίους Πατέρες μας, πού μᾶς τονίζουν στά θέματα τῆς πίστεως νά ἐκφέρουμε λόγο. Ὅχι λόγο

¹ Βλ.σχ. ἀπόσπασμα ἀπό τήν Εγκύκλιο τῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν τῆς Ανατολῆς (1848): «Παρ' ἡμῖν οὔτε Πατριάρχαι οὔτε Σύνοδοι ἐδυνήθησάν ποτε εἰσαγαγεῖν νέα, διότι ὁ ὑπερασπιστής τῆς θρησκείας ἐστίν αὐτὸ τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἥτοι αὐτὸς ὁ λαός, ὅστις ἐθέλει τὸ θρησκεῦμα αὐτοῦ αἰωνίως ἀμετάβλητον καί ὁμοειδὲς τῷ τῶν Πατέρων αὐτοῦ», Ιω. Καρμίρη, Τὰ Δογματικά καί Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Εκκλησίας, τ. II, Graz-Austria 1968, σελ. 920[1000]

καί ἀπόψεις ἀτομικές, ἀλλά τόν διαχρονικό ἀγιοπνευματικό λόγο τῶν Ἁγίων Πατέρων, τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν καί Τοπικῶν Συνόδων, τόν αὐθεντικό καί ζωντανό λόγο τῶν συγχρόνων γερόντων μας καί ὄλων ὄσων παραμένουν πιστοί στήν παράδοση τῆς Ὁρθοδοξίας καί πορεύονται «ἐπόμενοι τοῖς ἀγίοις Πατέρας».

1. Συνηγορία τῶν Ἁγίων καί συγχρόνων Ἐπισκόπων, Κληρικῶν καί Καθηγητῶν Θεολογίας

Ὁ Ἅγιος Θεόδωρος Στουδίτης τονίζει κατηγορηματικά ὅτι: «Εἶναι ἐντολή τοῦ Κυρίου νά μή σιωπᾶμε ὅταν κινδυνεύει ἡ Πίστη... ὅταν πρόκειται γιά τήν πίστη, δέν μποροῦμε νά ποῦμε· Εγώ ποιός εἶμαι; Εἶμαι ἱερέας; Ὁχι. Ἄρχοντας; Οὔτε. Στρατιώτης; Ἀπό ποῦ; Γεωργός; Οὔτε καί αὐτό. Εἶμαι φτωχός, ἐξασφαλίζοντας μόνο τήν καθημερινή μου τροφή. Δέν ἔχω λόγο, οὔτε ἐνδιαφέρον γιά τό θέμα αὐτό. Ἀλλοίμονο! Οἱ πέτρες θά κράξουν, καί σύ μένεις σιωπηλός καί ἀδιάφορος;... Ὡστε ἀκόμα καί ὁ φτωχός τήν ἡμέρα τῆς κρίσεως δέν θά ἔχει καμμιά δικαιολογία, ἂν τώρα δέν μιλά, γιατί θά κριθεῖ καί μόνο γι' αὐτό»².

Ἰδιαιτέρως δέ γιά τήν μαρτυρία τῶν μοναχῶν στά ζητήματα τῆς πίστεως, ὁ μακαριστός Γέροντας Γεώργιος Καψάνης τόνιζε ὅτι «ὅταν ἡ πίστις εἶναι τό διακινδυνευόμενον, τότε οἱ λογιώτεροι ἐκ τῶν μοναχῶν, καί μάλιστα ὅσοι εἶναι ἐμπειστευμένοι τήν διαποίμανσι μοναχῶν, γιά τήν ὀρθή καθοδήγησι τῶν ὁποίων τόσο στήν πνευματική ζωή, ὅσο καί στά δόγματα τῆς εὐσεβείας, ἔχουν εὐθύνη, ὀφείλουν νά ὁμιλοῦν, ὄχι γιά νά διδάξουν τήν Εκκλησία, ἀλλά γιά νά ὁμολογήσουν τήν πίστι των κατά τήν ἐντολή τοῦ Κυρίου: “Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοί ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγώ ἐν αὐτῷ ἐμπροσθεν τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς” (Ματθ. ι´, 32). Ἡ Ὁμολογία τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι ὑπηρεσιακό ἔργο, ἀλλά ἔκφρασις ζωῆς. Ὁ Χριστός δέν λέγει “ὅστις ὁμολογήσει με” ἀλλά “ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοί”. Ἡ ὁμολογία λοιπόν τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἔκφρασις τῆς κοινωνίας μέ τόν Χριστό ἢ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Ἡ ἐν Χριστῷ ζωή ἔχει ὡς φυσική συνέπεια τήν ὁμολογία τοῦ Χριστοῦ. Καί οἱ μοναχοί ζώντας ἐν Χριστῷ ὁμολογοῦν καί ἔτσι διδάσκουν τούς χριστιανούς. Τό κάνουν ταπεινά, ὄχι γιά νά διδάξουν, ἀλλά γιά νά ὁμολογήσουν. Αὕτη εἶναι παράδοσις στόν Ὁρθόδοξο Μοναχισμό ἱστορικά δικαιωμένη»³.

² Ἁγ. Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, *Ἐπιστολή πα´*, Φιλοκαλία 18Γ, σελ. 77

³ Ἀρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, *Ηγουμένου τῆς Ι.Μ.Γρηγορίου τοῦ Ἁγίου Ὄρους*, Συνέντευξη στόν Ὁρθόδοξο Τύπο, 14 Μαρτίου 1997.

Οί έμπνευστές και οργανωτές αυτής της «Συνόδου» έπεχείρησαν με βίαιο και έξουσιαστικό τρόπο να ανατρέψουν αυτή την άγιοπατερική παράδοση της Εκκλησίας μας και να αναβιβάσουν, άπροϋπόθετα, σε απόλυτη αυθεντία μόνον τό συνοδικό θεσμό. Κύρια επιδίωξή τους είναι ή έδραίωση ενός συγκεντρωτικού έπισκοποκεντρικού κατεστημένου -παπικού τύπου και προδιαγραφών- ώστε άνεμπόδιστα και άνεξέλεγκτα να θεσπίσουν τίς καινοφανείς έτεροδιδασκαλίες τους, την έκκλησιαστικοποίηση, δηλαδή, των αίρέσεων με άπώτερο σκοπό την «ένωση των έκκλησιών», πού θά οδηγήσει τελικά στην πανθηρσκεία της Νέας Εποχής.

Πάνω σε αυτό τό μονομερές και συγκεντρωτικό σύστημα αποφάσεων οργανώνεται, επίσης, ή θεμελίωση ενός Πρώτου -άνευ ίσων- και στην Όρθόδοξη Άνατολή. Αυτή ή συγκεντρωτική τακτική εκφράζεται στό Κείμενο «Σχέσεις της Όρθοδόξου Έκκλησίας προς τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον», όπου αναφέρεται ότι: «ή διατήρησις της γνησίας όρθοδόξου πίστεως διασφαλίζεται μόνον διά του συνοδικού συστήματος, τό όποϊον άνέκαθεν έν τη Έκκλησία άπετέλει την άνωτάτην αυθεντίαν επί θεμάτων πίστεως και κανονικών διατάξεων»⁴.

Σύμφωνα με τόν Καθηγητή κ. Δημήτριο Τσελεγγίδη, με τόν τρόπο αυτό: «ή Μέλλουσα να συνέλθει Άγία και Μεγάλη Σύνοδος προδικάζει τό άλάθητο των αποφάσεών της... Τό Συνοδικό Σύστημα από μόνο του δέν διασφαλίζει μηχανιστικά την όρθότητα της Όρθοδόξου πίστεως. Αυτό γίνεται μόνο, όταν οί Συνοδικοί Επίσκοποι έχουν μέσα τους ένεργοποιημένο τό Άγιο Πνεύμα και την Υποστατική Όδό, τό Χριστό δηλαδή, όποτε ως Συν-Οδικοί (ως αυτοί δηλαδή πού πηγαίνουν επί της Όδοϋ πού είναι ό Χριστός, μαζί με τόν Χριστό) είναι στην πράξη και “έπόμενοι τοίς άγίοις Πατράσι”»⁵.

Αυτό τό έπισκοποκεντρικό συγκεντρωτικό σύστημα είναι τελείως ξένο προς την Όρθοδοξία. Τό ίδιο ξένη, αυθαίρετη και παραπλανητική είναι ή έντύπωση, πού έσκεμμένα καλλιεργείται, ότι δήθεν ή Εκκλησία ταυτίζεται με τό όργανο Διοίκησής της, πού είναι οί Επίσκοποι. Εχει, έτσι, επικρατήσει ή συνήθεια να έπαναλαμβάνουν πολλοί και να επικαλούνται την λανθασμένη θέση «ό,τι πεί ή

⁴ Κείμενο Σχέσεις της Όρθοδόξου Έκκλησίας προς τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον, Άρθρο 22, <https://www.holycouncil.org/-/rest-of-christian-world>

⁵ Καθηγητή Δογματικής της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Δημητρίου Τσελεγγίδη, Επιστολή προς την Ιεράν Σύνοδον της Εκκλησίας της Ελλάδος, 10-2-2016

Εκκλησία» ή «ἐμεῖς θά κάνουμε ὑπακοή στήν Εκκλησία» ἐννοώντας τούς Επισκόπους ή τήν Σύνοδο τῶν Επισκόπων, ἀκόμη καί ὅταν αὐτοί φρονοῦν ή ἀποφασίζουν ἀντίθετα πρὸς τήν Ὁρθόδοξη πίστη.

Σύμφωνα μέ τόν Καθηγητή τῆς Δογματικῆς κ. Δημήτριο Τσελεγγίδη «ὑπάρχει σαφῆς διάκριση ἀνάμεσα στήν Εκκλησία, καθεαυτήν, -ὡς Θεανθρωπίνου μυστηριακοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ- καί τήν Διοίκηση τῆς Εκκλησίας, ή ὁποία ἐκφράζει πράγματι τήν Εκκλησία, μόνον ὅμως ὑπό συγκεκριμένες καί σαφεῖς προϋποθέσεις»⁶.

Ὅπως παρατηρεῖ ὁ π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ, «τήν πλήρη ικανότητα νά διδάσκη δέν τήν ἔχει λάβει ὁ ἐπίσκοπος ἀπό τό ποιμνιό του, ἀλλά ἀπό τό Χριστό, μέσω τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς. Ἄλλ' ή πλήρης αὐτή ικανότης, πού ἔχει δοθῆ σ' αὐτόν, εἶναι ικανότης τοῦ νά φέρη τή μαρτυρία τῆς καθολικῆς ἐμπειρίας τῆς Εκκλησίας. Περιορίζεται ἀπό τήν ἐμπειρία αὐτήν. Επομένως, σέ ἐρωτήματα περὶ πίστεως, ὁ λαός πρέπει νά κρίνη ἀνάλογα μέ τή διδασκαλία του. Τό καθῆκον τῆς ὑπακοῆς παύει νά ἰσχύη, ὅταν ὁ ἐπίσκοπος ξεφεύγη ἀπό τό καθολικό πρότυπο, ὅποτε ὁ λαός ἔχει τό δικαίωμα νά τόν κατηγορήσῃ ἀκόμη καί νά τόν καθαιρέσῃ»⁷.

Καί ἐπισημαίνει, ἐπίσης, ὁ μέγας αὐτός θεολόγος, ὅτι «ὁ ἐπίσκοπος πρέπει ν' ἀγκαλιάσῃ μέσα του ὅλη του τήν Εκκλησία· πρέπει νά ἐκδηλώσῃ, νά φανερώσῃ τήν ἐμπειρία καί τήν πίστι της. Δέν πρέπει νά ὁμιλῇ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀλλά ἐν ὀνόματι τῆς Εκκλησίας, «ex consensu ecclesiae». Καί καταλήγει ὅτι «τὸ ὅλο σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἐπαληθεύῃ, ή, γιὰ νά εἶμαστε περισσότερο ἀκριβεῖς, τὸ δικαίωμα, καί ὄχι μόνο τὸ δικαίωμα, ἀλλά τὸ καθῆκον τῆς «ἐπιβεβαιώσεως». Μ' αὐτήν τήν ἔννοια οἱ Πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς ἔγραφαν στή γνωστὴ Ἐγκύκλιο ἐπιστολή τοῦ 1848 ὅτι «ὁ λαὸς ὁ ἴδιος ἀπὸ μόνος του ὑπῆρξεν ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς θρησκείας»⁸.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος ὀριοθετεῖ μέ ἀπόλυτη σαφήνεια τὸν ρόλο τῶν λαϊκῶν στὶς Συνόδους τῆς Εκκλησίας: «... καί οἱ λαϊκοὶ εἶναι μάρτυρες τῆς ἀληθείας, εἶναι ποιμένες (ἐμμέσως) τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, εἶναι συνεργοὶ τῶν Ποιμένων, ἀκόμα συμμετέχουν ὡς σύμβουλοι στὶς Οἰκουμενι-

⁶ Καθηγητὴ Δογματικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. κ. Δημητρίου Τσελεγγίδη, Ἐπιστολή πρὸς τήν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 30-8-2016

⁷ π. Γ. Φλωρόφσκυ, *Θέματα Ὁρθοδόξου Θεολογίας*, ἐκδ. Ἄρτος Ζωῆς, Ἀθήνα 1989, σελ. 207

⁸ π. Γ. Φλωρόφσκυ, *δ.π.*

κές Συνόδους καί ἐπί πλέον δέχονται ἢ ἀπορρίπτουν τίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ὁ λαός (κλήρος καί λαϊκοί) δέν δέχθησαν τήν ἔνωση τῶν “Εκκλησιῶν” πού ἔγινε στή Φερράρα-Φλωρεντία»⁹.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος θέτει μέ ἀπόλυτη σαφήνεια τά ὅρια τῆς ὑπακοῆς τῶν πιστῶν στούς Ἐπισκόπους σέ θέματα ἀντίθετα πρός τήν πίστη μας: (μετάφραση) «Πῶς λοιπόν ὁ Παῦλος λέγει, ‘νά ὑπακοῦτε καί νά ὑποτάσσεσθε στούς προϊσταμένους σας’; Ἀφοῦ εἶπε προηγουμένως, ‘νά ἀναλογίζεσθε τήν ὅλη πορεία τῆς ζωῆς τους καί νά μιμῆσθε τήν πίστι τους’, κατόπιν πρόσθεσε, ‘νά ὑπακοῦτε καί νά ὑποτάσσεσθε στούς προϊσταμένους σας’. Τί λοιπόν θά συμβῆ, λέγει, ὅταν εἶναι κακός καί δέν τόν ὑπακοῦμε; Κακός, πῶς τό ἐννοεῖς; ἔάν εἶναι τέτοιος ἐξ αἰτίας τῆς πίστεως, ἀπόφυγε τον καί ἀπομακρύνσου ἀπ’ αὐτόν, ὄχι μόνο ἄν εἶναι ἄνθρωπος, ἀλλά κι’ ἄν ἀκόμη εἶναι ἄγγελος πού κατέβηκε ἀπό τόν οὐρανό· ἔάν ὅμως εἶναι κακός ὡς πρός τήν ἰδιωτική του ζωή, μήν ἀσχολῆσαι μ’ αὐτήν. ...ἀφοῦ καί τό, ‘μή κρίνετε, γιά νά μή κριθῆτε’, ἀναφέρεται στόν τρόπο ζωῆς, κι’ ὄχι στήν πίστι. ... Βλέπεις ὅτι ὁ λόγος δέν γίνεται γιά δόγματα, ἀλλά γιά τρόπο ζωῆς καί πράξεως;»¹⁰.

Ἀναφερόμενος, ἐπίσης, ὁ ἱερός Χρυσόστομος στήν «ἀνθρωπίνη διαίρεσιν» τῶν μελῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος σέ «πρόβατα καί ποιμένες», παρατηρεῖ: «πρόβατα καί ποιμένες πρός τήν ἀνθρωπίνην εἰσί διαίρεσιν, πρός δέ τόν Χριστόν πάντες πρόβατα καί γάρ οἱ ποιμαίνοντες καί οἱ ποιμαινόμενοι ὑφ’ ἐνός, τοῦ ἄνω Ποιμένος, ποιμαίνονται»¹¹.

Καί ὁ μακαριστός Γέροντας Γεώργιος Καψάνης ἔγραφε γιά τό ἴδιο ζήτημα: «Ὅσον ἀφορᾷ δέ εἰς τήν διοίκησιν καί τήν διδασκαλίαν, ἡ συμμετοχή τοῦ λαοῦ εἶναι θεμελιώδης, ἐφ’ ὅσον οὗτος, χαρισματοῦχος ὢν καί διδακτός Θεοῦ, ἀποτελεῖ μετά τοῦ κλήρου τήν ἀγρυπνοῦσαν συνείδησιν τῆς Εκκλησίας, ἥτις μαρτυρεῖ (κρίνει, διακρίνει, ἐγκρίνει καί ἀποδέχεται, ἢ κατακρίνει καί ἀπορρίπτει)

⁹ Μητροπολίτου Ναυπάκτου Ἱεροθέου, *Ἀνατολικά*, Τόμος Α', ἐκδ. Ι. Μ. Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου (Πελαγίας), 1993, σελ. 94

¹⁰ Υπόμνημα εἰς τήν πρός Εβραίους Ἐπιστολήν, Ὀμιλία ΙΔ', 1, ΕΠΕ 25, σ. 372, «Πῶς οὖν ὁ Παῦλος φησὶ· ‘πέιθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καί ὑπέικετε’; Ἀνωτέρω εἰπὼν, ὧν ἀναθεωροῦντες τήν ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμείσθε τήν πίστιν’, τότε εἶπε, ‘πέιθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καί ὑπέικετε’. Τί οὖν, φησὶν, ὅταν πονηρός ᾖ, καί μή πειθώμεθα; Πονηρός, πῶς λέγεις; εἰ μὲν πίστεως ἔνεκεν, φεῦγε αὐτόν καί παραίτησαι, μή μόνον ἄν ἄνθρωπος ᾖ, ἀλλά κἂν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ κατιῶν· εἰ δέ βίου ἔνεκεν, μή περιεργάζου... ἐπεὶ καί τό, ‘μή κρίνετε, ἵνα μή κριθῆτε’, περί βίου ἐστίν, οὐ περί πίστεως· τό γοῦν ἐπαγόμενον τοῦτο δηλοῖ. ‘Τί γάρ βλέπεις’, φησὶ, ‘τό κάρφος τό ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τήν δέ δοκόν τήν ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς;’. Πάντα οὖν ὅσα ἄν λέγωσιν ὑμῖν’, φησὶ, ‘ποιεῖν, ποιεῖτε’ (τό δέ ποιεῖν ἔργων ἐστίν, οὐ πίστεως), ‘κατὰ δέ τά ἔργα αὐτῶν μή ποιεῖτε’. Ὅραξ ὅτι οὐ περί δογμάτων ἐστίν ὁ λόγος, ἀλλά περί βίου καί ἔργων;

¹¹ Ἅγ. Ἰω. Χρυσόστομου, *Εἰς τήν Ἀνάληψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*, PG 52,784

τήν διδασκαλίαν καί τας πράξεις τῆς ἱεραρχίας, ὡς ἀπεφάνθησαν καί οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς ἐν τῇ Εγκυκλίῳ αὐτῶν τῆς 6^{ης} Μαΐου 1848»¹².

2. Οἱ τεχνικές τῆς ὁμάδας κρούσης τῶν Οἰκουμενιστῶν

Αὐτός ὁ λαός, οἱ κληρικοί, οἱ μοναχοί, ἀκόμη καί ἡ πλειοψηφία τῶν Επισκόπων παραθεωρήθηκαν, παραγκωνίστηκαν, περιθωριοποιήθηκαν, ἀγνοήθηκαν καί ἐξαπατήθηκαν ἀπό τήν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης. Φιμώθηκαν, λοιδορήθηκαν, ὑβρίστηκαν, χλευάστηκαν καί ἀπειλήθηκαν.

Εἶναι χαρακτηριστική καί ἄκρως ἀποκαλυπτική τοῦ πνεύματος πού κυριάρχησε σέ αὐτή τήν «Σύνοδο» ἡ μαρτυρία πού καταθέτει ἕνας ἀπό τοὺς συμμετέχοντες Επισκόπους, ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιεροθέος: «*Τοῦλάχιστον ἐγώ προσωπικά δέχθηκα σοβαρή πίεση καί ὑβριστική ἀντιμετώπιση ἀπό Ἱεράρχες γιά τήν στάση μου, πληροφορήθηκα δέ ὅτι πιέσεις δέχθηκαν καί ἄλλοι Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας μας. Καί ἐπειδή πάντοτε ἐνεργῶ μέ ψυχραιμία, νηφαλιότητα καί ἐλευθερία, δέν μποροῦσα νά ἀποδεχθῶ τέτοιες ὑβριστικές πρακτικές*»¹³.

Εἶναι πραγματικά πρωτοφανῆς ἡ ἐκστρατεία συκοφάντησης καί τρομοκράτησης, στήν ὁποία ἐπιδίδονται οἱ γνωστοί κύκλοι καθ' ὅλο τό διάστημα πρῖν, ἀλλά καί μετά τήν «Σύνοδο». Πρόκειται γιά τό γνωστό κατεστημένο, τήν ὁμάδα κρούσης, πού δρᾷ στίς παρυφές τοῦ Φαναρίου καί τῶν λοιπῶν οἰκουμενιστικῶν κέντρων, καί ἔχει ἀναλάβει ἐργολαβικά τήν ἐπιχείρηση προώθησης καί προπαγάνδης ὄλων τῶν καινοφανῶν ἀντιλήψεων καί τῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν πού εἰσβάλλουν στόν χῶρο τῆς Ὁρθοδοξίας. Εἶναι αὐτή ἡ κλειστή ὁμάδα, πού ἀποτελεῖ τόν κύριο φορέα καί ἐκφραστή μιᾶς ἐγκεφαλικῆς ἀκαδημαϊκῆς θεολογίας, στοχαστικῆς, ἀλειτούργητης, ἀκοινώνητης, ἀμέτοχης στήν μυστηριακή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἀπνευματίστης καί τελικά ἀθεολόγητης· μιᾶς θεολογίας τῶν συνεδρίων καί τῶν «ἡμετέρων», ἀποκομμένης ἀπό τό ἐκκλησιαστικό σῶμα· μιᾶς θεολογίας δυτικότερης, ἐκκοσμικευμένης, νεωτεριστικῆς, μεταπατερικῆς.

Δέν εἶναι καθόλου τυχαῖο ὅτι τά μέλη αὐτῆς τῆς κλειστῆς ὁμάδας τά συναντᾶμε κάθε φορά νά ὑπερασπίζονται καί νά ἐκπροσωποῦν τίς πιό διαλυτικές καί διαβρωτικές τοῦ Ὁρθοδόξου Ἡθους καί τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεώς μας ἀντιλήψεις. Προτείνουν τήν δόλια λειτουργική «ἀνανέωση», τήν μετάφραση καί

¹² Ἀρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, *Ἡ πομπαντική διακονία κατὰ τοὺς ἱερούς Κανόνας*, Πειραιεύς 1976, σ. 110-112

¹³ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ιεροθέου, *Γιατί δέν ὑπέγραψα τό κείμενο «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τόν λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον»*, <http://parembasis.gr/index.php/el/menu-teyxos-239/4555-2016-06-30>

ανάγνωση τῶν λειτουργικῶν κειμένων στήν δημοτική, τήν ἀλλαγὴ τοῦ χαρακτήρα (θρησκευολογοποίηση) καί τήν σταδιακὴ κατάργηση τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν στὰ σχολεῖα. Παρέχουν στήριξη καί προβάλλουν τὰ δῆθεν αἰτήματα γιά τήν «ἀναβάθμιση τῆς θέσης τῆς γυναίκα στήν Ἐκκλησία», ὥστε νά ὀδηγηθοῦμε, σταδιακά, καί στήν χειροτονία γυναικῶν, ὅπως στόν Προτεσταντισμό. Υποθάλλουν τίς διαφορές κινήσεις ποικίλων ὁμάδων γιά τό ὑποτιθέμενο «δικαίωμα στήν διαφορετικότητα» καί τόν ἐλεύθερο σεξουαλικό προσδιορισμό καί τήν ἀντιβιβλική κατοχύρωση τῆς ὁμοφυλοφιλίας.

Τά ἴδια αὐτά πάντα πρόσωπα -Επίσκοποι, κληρικοί, ἀκαδημαϊκοί θεολόγοι- τοποθετοῦνται ὡς ἐκπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν στούς Θεολογικούς Διαλόγους καί στίς Πανορθόδοξες Διασκέψεις. Ἀλλά καί τὰ γνωστά φερέφωνα, οἱ προσκείμενοι, οἱ διαχειριστές ἰστοσελίδων, οἱ χειροκροτητές, πού κατακλύζουν τὰ συνέδρια, τίς ἡμερίδες, τὰ συμπόσια, τὰ διεθνή fora καί τό διαδίκτυο μέ ἀναρτήσεις, εἰσηγήσεις καί ἀρθρογραφία.

Καί ἀποτελεῖ πράγματι ἀπόλυτη παραδοξότητα καί καταφανή πρόκληση τό γεγονός, ὅτι αὐτοί, πού μέ τὰ οἰκουμενιστικά ἀτοπήματά τους ἔχουν καταστήσει προβληματική τήν θέση τους μέσα στήν Ἐκκλησία, ἐγκαλοῦν τό εὐσεβές πλήρωμα καί ὅλους ὅσους ἀντιστέκονται στήν οἰκουμενιστική τους διολίσθηση. Αὐτοαναγορεύονται σέ κριτές καί τιμητές τῶν πάντων, καταλογίζουν παραβάσεις, ἀποφαίνονται γιά καθαιρέσεις καί ἐκδίδουν ἀφοριστήρια! Καλοῦν μάλιστα ὅλους ὅσους ἀρνοῦνται νά ἀπαρνηθοῦν τήν πίστη τῶν Ἁγίων μας καί τῶν Πατέρων μας «νά ἐγκαταλείψουν τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί νά ἀποτειχιστοῦν»¹⁴. Ἄς γνωρίζουν, λοιπόν, ὅτι ματαιοπονοῦν. Ὅσο καί ἂν ἐπιθυμοῦν κάτι ἀνάλογο, μέ τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, θά διαψευσθοῦν.

Δέν ὑποκύπτουμε σέ ἀπειλές, δέν τρομοκρατούμαστε, δέν σιωποῦμε, δέν ὑποχωροῦμε, δέν ἐκχωροῦμε καί δέν τοὺς παραδίδουμε τὰ τιμαλφῆ τῆς Ὁρθοδοξίας μας. Παραμένουμε, σὺν Θεῷ, πιστοί καί ἀμετακίνητοι στήν Ἁγία μας Ἐκκλησία· παραμένουμε «ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις Πατράσι», σθεναροί καί σταθεροί στίς ἐπάλξεις τοῦ ἀγώνα ὑπέρ τῆς ἀμωμήτου πίστεώς μας, ἄχρι θανάτου.

Φωτεινός ὁδοδείκτης μας ὁ μέγας σύγχρονός μας Ἅγιος Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης πού τόνιζε μέ προφητικό καί ἀποκαλυπτικό τρόπο: «Ἄς γνωρίσωμεν καλά ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας δέν ἔχει καμμίαν ἔλλειψιν. Ἡ μόνη ἔλλειψις, πού παρουσιάζεται, εἶναι ἡ ἔλλειψις σοβαρῶν Ἱεραρχῶν καί Ποιμένων μέ

¹⁴ Καθ. Π. Βασιλειάδης, *Ἡ διακονία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία*, <http://www.amen.gr/article/i-diakonia-tou-oikoumenikou-patriarxi-stin-orthodoksi-ekklisia>

πατερικές αρχές. Είναι όλιγοι οί εκλεκτοί»¹⁵. Καί σέ άλλο σημείο διεκήρυσσε μέ απόλυτο καί ξεκάθαρο τρόπο ό ίδιος άγιος: «Η Εκκλησία είναι Εκκλησία του Χριστου καί Αυτός την κυβερνάει, δέν είναι Ναός, πού χτίζεται από πέτρες, άμμο καί άσβέστη από εύσεβείς καί καταστρέφεται μέ φωτιά βαρβάρων, αλλά είναι ό ίδιος ό Χριστός. “Καί ό πεσών επί τόν λίθον τουτον συνθλασθήσεται· έφ’ όν δ’ άν πέση, λικμήσει αυτόν”^{16»}¹⁷.

B'. ΠΡΟΜΕΛΕΤΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΕΥΜΕΝΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

Βασική προϋπόθεση για την οποιαδήποτε αποτίμηση της «Συνόδου» της Κρήτης είναι ό έντοπισμός των ιδιαιτεροτήτων της, πού την διαφοροποιούν πλήρως από κάθε άλλη Όρθόδοξη Σύνοδο. Η συγκεκριμένη «Σύνοδος» πραγματοποιήθηκε **όχι για να καταδικάσει κάποια αίρεση, αλλά για να παράσχει εκκλησιαστικότητα στις αίρέσεις· όχι για να επιλύσει κανονικά ζητήματα, αλλά για να παραβιάσει συνειδητά τους κανόνες καί να λάβει αντικανονικές αποφάσεις· όχι για να ενισχύσει καί αναδείξει την ένότητα των Όρθοδόξων, αλλά για να επιβάλει την κατασκευασμένη «ένότητα» μέ τους αίρετικούς!**

Καί όπως πολύ όρθά παρατηρεί ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς κ. Σεραφείμ: «Σύνοδος ή όποια δέν διαστέλλει «ανάμεσον βεβήλου καί άγιου» (Όρος της Ζ’ Οικουμενικής), την Όρθοδοξία από την αίρεση, την αλήθεια του Χριστου από την δαιμονική πλάνη, νομιμοποιώντας εκκλησιαστικά την αίρεση, δέν μπορεί να είναι πραγματικά Όρθόδοξη, αλλά εκπίπτει σε ψευδοσύνοδο»¹⁸.

Η «Σύνοδος» δέ αυτή ήταν έξαρχής ένταγμένη στό συνολικό έγχείρημα για την αποδόμηση της άγιοπνευματικής ένότητας της Εκκλησίας. Τό έγχείρημα αυτό, πού ξεκίνησε, τή συνεργία του πονηρου, από τις αρχές άκόμη του εικοστού αιώνα, μέ πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, είναι πολυεπίπεδο καί καταλαμβάνει διαφόρους τομείς. Κινείται δέ σε δύο κεντρικούς άξονες: α) τόν Θεολογικό Διάλογο μέ τους έτεροδόξους καί β) τις Διορθόδοξες Συναντήσεις καί Διασκέψεις (πού συστηματοποιούνται από τό 1961 καί έντεϋθεν)

¹⁵ http://aktines.blogspot.gr/2016/07/blog-post_353.html

¹⁶ *Ματθ. κα’*, 44-45

¹⁷ http://aktines.blogspot.gr/2016/07/blog-post_353.html

¹⁸ Άνακοινωθέν Ιερās Μητροπόλεως Πειραιώς, 2 Μαρτίου 2016

στήν πορεία τους προς τήν «Άγια και Μεγάλη Σύνοδο». Η κοινή συνισταμένη και τῶν δύο αὐτῶν ἀξόνων εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός.

1. Τί εἶναι ὁ Οἰκουμενισμός

Ὁ Οἰκουμενισμός ἐμφανίζεται γιά πρώτη φορά κατά τό δεύτερο μισό τοῦ 19^{ου} αἰ. στόν αἵρετικό προτεσταντικό χῶρο ὡς προσπάθεια προσεγγίσεως καί συνεργασίας ὄλων τῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν.

Ἀπό τίς ἀρχές ἤδη τοῦ 20^{ου} αἰ., μέ ἀποκλειστική εὐθύνη καί πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ Οἰκουμενισμός κυφορεῖται, προβάλλεται καί σταδιακά ἐπιβάλλεται στήν Ὁρθόδοξη Εκκλησία μας ὡς ἡ κίνηση αὐτή, πού ἔχει στόχο της, σύμφωνα μέ τούς πρωταγωνιστές της, «*τήν ἐπανένωση τῶν διηρημένων Χριστιανῶν καί τῶν ἐκκλησιῶν*». Πρόκειται γιά μιᾶ προσπάθεια «ἐπανένωσης», πού ἐπιχειρεῖται χωρίς θεολογικές προϋποθέσεις, παραβλέποντας τίς δογματικές διαφορές, τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση καί πρακτική τῶν Ἁγ. Πατέρων, τίς ἀποφάσεις Οἰκουμενικῶν καί Τοπικῶν Συνόδων καί τούς ἱεροῦς Κανόνες. Μιά προσπάθεια «ἐπανένωσης» πού βασίζεται κυρίως στά «ἐνοῦντα», στά κοινά σημεῖα, θεολογικά καί μή, κοινωνικά καί πολιτικά, καί πού γιά τό λόγο αὐτό «*διολισθαίνει ὄλο καί περισσότερο σέ συμβιβαστικές-συγκρητιστικές τακτικές πού ἀναιροῦν θεμελιώδεις ἀρχές τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας*»¹⁹ καί ἀναιροῦν τήν αὐτοσυνειδησία τῆς Μίας, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Εκκλησίας.

Τό «οἰκουμενιστικό ὄραμα» στήν προέκτασή του δέν περιορίζεται μόνο στήν «*ένωση τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν*» (Ὁρθόδοξοι, Παπικοί, Προτεστάντες, Ἀντιχαλκηδόνιοι), ἀλλά ἐπεκτείνεται καί στίς «*θρησκεῖες τοῦ κόσμου*». Σέ πρώτη φάση ξεκινᾷ ἀπό τίς λεγόμενες μονοθεϊστικές θρησκεῖες (Χριστιανισμός, Ιουδαϊσμός, Ισλάμ) μέ προοπτική νά ἐπεκταθεῖ καί στίς ὑπόλοιπες (Ἰνδουισμός, Βουδδισμός κ.ἄ.). Ἐχουμε, ἔτσι, ἐκτός ἀπό τόν διαχριστιανικό Οἰκουμενισμό, καί τόν διαθρησκευτικό Οἰκουμενισμό.

Ὁ Οἰκουμενισμός προβάλλεται, ἐνεργεῖ καί ἐπιβάλλεται μέ τούς ὄρους, τά μέσα καί τίς πρακτικές τῆς Νέας Εποχῆς. Ἡ ἰδιαιτερότητά του σέ σχέση μέ τίς ἄλλες γνωστές αἱρέσεις πού ἔχουν ἐμφανισθεῖ, εἶναι πῶς ὁ Οἰκουμενισμός περι- κλείει μέσα του ὄλες τίς ἄλλες αἱρέσεις, γι' αὐτό καί ὁ Ἅγιος Ιουστίνος Πόποβιτς χαρακτήρισε πολύ εὔστοχα τόν Οἰκουμενισμό ὡς παναίρεση. «*Ὁ Οἰκουμενισμός εἶναι κοινόν ὄνομα διά τούς ψευδοχριστιανισμούς, διά τάς ψευδοεκκλησίας τῆς*

¹⁹ Ὑπόμνημα περί Οἰκουμενισμοῦ, Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, Ὠρωπός Ἀττικῆς 2004

*Δυτικής Ευρώπης. Μέσα του εύρσκεται η καρδιά όλων τῶν εὐρωπαϊκῶν οὐμα-
νισμῶν μέ ἐπικεφαλῆς τόν Παπισμό. Ὅλοι δέ αὐτοί οἱ ψευδοχριστιανισμοί, ὅλοι αἱ
ψευδοεκκλησίαι δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά μία αἴρεσις παραπλεύρως εἰς τήν
ἄλλην αἴρεσιν. Τό κοινόν εὐαγγελικόν ὄνομά τους εἶναι ἡ παναίρεσις»²⁰.*

Ὁ Οἰκουμενισμός δέν προσβάλλει, ἀλλά καί μόνο, μία συγκεκριμένη ἀλήθεια, ἀλλά τό συνολικό οἰκοδόμημα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, χωρίς ὅμως φαινομενικά νά τό ἀμφισβητεῖ. Ἡ οὐνιτίζουσα μάλιστα διάσταση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ἡ ὁποία παγιώθηκε στίς μέρες μας, στηρίζεται σέ καθαρά νεοεποχίτικη λογική. Δέν θίγει ἐξωτερικά τήν Ὀρθοδοξία, ἀλλά τήν ἀπογυμνώνει ἀπό τόν ἀποκαλυπτικό καί σωτηριολογικό της χαρακτήρα, καθώς τήν ἐξομοιώνει μέ τήν αἴρεση, τήν ὁποία ἀναγνωρίζει ὡς μία ἄλλη ἐκδοχή τῆς ἀληθείας.

Οἱ αὐθαίρετες τακτικές καί ἐπιλογές τῶν συγχρόνων οἰκουμενιστῶν, οἱ ἀντορθόδοξες καί προδοτικές τῆς πίστεως ἐνέργειές τους συντείνουν καί ὀδηγοῦν στήν κατάλυση τῆς ἀγιοπνευματικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, τήν προώθηση καί ἐπιβολή ἐνός Πρώτου -ἄνευ ἴσων- καί στήν Ὀρθόδοξη Ἀνατολή, τήν ἀναγνώριση ἐκκλησιαστικότητας στούς αἰρετικούς, τήν ἐπιβολή τῆς ιδέας τῆς ψευδοενότητος, πού θά ὀδηγήσει τελικά στήν λεγόμενη «ένωση τῶν Ἐκκλησιῶν», μέ ἀπώτερη κατάληξη τήν πανθησκεία τῆς Νέας Εποχῆς.

Ὅλες αὐτές οἱ προσπάθειες τῆς ἀποδόμησης τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν ἐκβάλλει θεσμικά καί κατά ἀποδεικτικό τρόπο στήν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης. Εἶναι φανερό ὅτι ἡ Κανονική, Ἐκκλησιολογική καί, κατά συνέπεια, δογματική ἐκτροπή τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης δέν ἦταν μόνον μία ἐσφαλμένη δογματικά ἀπόφαση· δέν προέκυψε ξαφνικά καί ἀναπάντεχα κατά τήν διάρκεια τῶν ἐργασιῶν της. Ἀντίθετα, ἀποτελοῦσε συγκεκριμένη ἐπιλογή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῶν δορυφόρων του· ἦταν μία προμελετημένη, καλά ὀργανωμένη καί μεθοδικά στοχευμένη ἐκτροπή στά πλαίσια τοῦ ἐγχειρήματος, πού περιγράψαμε παραπάνω.

2. Ἡ προετοιμασία τῆς «Συνόδου»

Ἡ ἐπίτευξη ὅλων αὐτῶν τῶν στόχων ἀπαιτοῦσε καλά μελετημένους χειρισμούς. Γι' αὐτό καί διήρκησε ἑκατό ὀλόκληρα χρόνια ὅλη αὐτή ἡ προσπάθεια· ἑκατό ὀλόκληρα χρόνια γεμάτα αὐθαιρεσίες, μονομερεῖς ἐνέργειες καί ἐπιβολές.

²⁰ Ἁγίου Ἰουστίνου Πόποβιτς, *Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καί ὁ Οἰκουμενισμός*, ἔκδ. Ἰ. Μ. Ἀρχαγγέλων Τσέλιε, Βάλιεβο-Σερβία, σ. 224

γεμάτα τακτικισμούς, μεθοδεύσεις, ίντριγκες, μηχανορραφίες· γεμάτα αδιαφάνεια, μυστικοπάθεια, απειλές, έκφοβισμούς και έκβιασμούς.

Μέ τέτοιες πρακτικές προετοιμάζονται και ολοκληρώνονται, εδώ και έναν αιώνα, -βήμα προς βήμα- όλες οι απαιτούμενες κινήσεις, ώστε να λάβει πανορθόδοξο κύρος και αναγνώριση ή οικουμενιστική έκτροπή του Φαναρίου, που ξεκίνησε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, έντελως αιφνιδιαστικά και χωρίς κανένα απολύτως θεολογικό έρεισμα.

Οι Πατριαρχικές εγκύκλιοι του 1902, 1904 και 1920 μετέβαλαν καθοριστικά την στάση του Οικουμενικού Πατριαρχείου έναντι των αίρετικών της Δύσεως, ανατρέποντας ριζικά και καταπατώντας την ορθόδοξη εκκλησιολογία.

«Αυτό που αιφνιδιάζει», παρατηρεί ο π. Γ. Μεταλληνός, «είναι ή χρησιμοποιούμενη στο κείμενο αυτό γλώσσα. Χωρίς καμμία, και στο ελάχιστο, κίνηση επιστροφής του προτεσταντικού κόσμου στην εκκλησιαστικότητα, και ενώ 32 χρόνια πρίν είχε δογματισθεί τό παπικό αλάθητο στην Α' Βατικανή (1870), οι χριστιανικές αίρέσεις της Δύσεως καλούνται 'αί δύο μεγάλες του Χριστιανισμού αναδενδράδες'»²¹.

Η Πατριαρχική εγκύκλιος του 1902 έστάλη προς όλες τις Τοπικές Ορθόδοξες Εκκλησίες και ζητούσε τις απόψεις τους για την δυνατότητα προσεγγίσεως με τους παπικούς. **Όλες οι απαντήσεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών ήταν αρνητικές ως προς αυτή την δυνατότητα.** Παρά την αρνητική αυτή απάντηση, τό Οικουμενικό Πατριαρχείο επανέρχεται με την νέα εγκύκλιό του τό 1920 «*πρός τας άπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ*» «*φρονοῦσα ὅτι ἡ τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν προσέγγισις πρὸς ἀλλήλας καί κοινωνία οὐκ ἀποκλείεται ὑπὸ τῶν ὑφισταμένων μεταξύ αὐτῶν δογματικῶν διαφορῶν*»²².

Τά κριτήρια που τίθενται από πλευρᾶς Οικουμενικού Πατριαρχείου γι' αυτή την «προσέγγιση» είναι αποκλειστικά κοινωνικά και πολιτικά. Κάθε θεολογική αναφορά απουσιάζει και ό θεολογικός λόγος παραχωρεῖ την θέση του στην κοινωνική πολιτική και διπλωματία. Ως βασική αναγκαιότητα που επιβάλλει τόν οικουμενικό διάλογο και την «*συνεργασία τῶν ἐκκλησιῶν*» όρίζονται τά δεινά που προκάλεσε ό πρόσφατος τότε πρώτος παγκόσμιος πόλεμος.

²¹ Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνού, *Οικουμενικό Πατριαρχείο και Οικουμενισμός*, Πρακτικά Διορθόδοξου Επιστημονικού Συνεδρίου: Οικουμενισμός, Γένεση-Προσδοκίες-Διαψεύσεις, Τόμος Α', έκδ. Θεοδρομία, Θεσσαλονίκη 2008, σελ. 237-238

²² Ιω. Καρμίρη, *Τά Δογματικά και Συμβολικά Μνημεία της Ορθοδόξου Καθολικής Ἐκκλησίας*, τόμ. 2, Ἀθήνα 1953, σελ. 957

Παρά τήν παντελή ἔλλειψη θεολογικῶν ἐπιχειρημάτων ἡ Πατριαρχική Εγκύκλιος προτείνει τήν σύσταση τῆς «Κοινωνίας τῶν Ἐκκλησιῶν» -πρόδρομο τοῦ ΠΣΕ- στά πρότυπα τῆς «Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν», πού μόλις εἶχε ἰδρυθεῖ. Διατυπώνει δέ ἔντεκα βασικά σημεῖα βάσει τῶν ὁποίων θά οἰκοδομηθοῦν οἱ ἀπαραίτητες καλές σχέσεις καί ἡ φιλία μεταξύ τῶν «ἐκκλησιῶν». Εἶναι χαρακτηριστικό καί ἀποκαλυπτικό τῶν προθέσεων καί τῶν μεθοδεύσεων πού ὑπῆρχαν τό γεγονός ὅτι τά ἔντεκα αὐτά σημεῖα ἀπετέλεσαν τίς βασικές «σταθερές» τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καί ἀκολουθήθηκαν -βῆμα πρὸς βῆμα- μέ ἀπόλυτη πιστότητα μέχρι καί τίς μέρες μας. Κάθε φορά δέ πού ἓνα ἀπό αὐτά τά βήματα ὀλοκληρώνεται, ξεκινᾷ ἡ προετοιμασία γιά τήν πραγματοποίηση καί τοῦ ἐπόμενου. Τά σημεῖα αὐτά περιγράφονται στήν Πατριαρχική Εγκύκλιο ὡς ἑξῆς:

«α) διά τῆς παραδοχῆς ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἑορτασμόν τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἑορτῶν ὑπό πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, β) διά τῆς ἀνταλλαγῆς ἀδελφικῶν γραμμάτων κατὰ τὰς μεγάλας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐνιαυτοῦ ἑορτάς, ἐν αἷς εἴθισται, καί ἐν ἄλλαις ἐκτάκτοις περιστάσεσι, γ) διά τῆς οἰκειότερας συσχέτισεως τῶν ἑκασταχοῦ εὐρισκομένων ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, δ) διά τῆς ἐπικοινωνίας τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν καί τῶν ἀντιπροσώπων τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης καί διά τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐν ἑκάστη Ἐκκλησίᾳ ἐκδιδομένων θεολογικῶν καί ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν καί συγγραμμάτων, ε) διά τῆς ἀποστολῆς νέων χάριν σπουδῶν ἀπό τῆς μιᾶς εἰς τὰς σχολὰς τῆς ἄλλης Ἐκκλησίας, στ) διά τῆς συγκροτήσεως παγχριστιανικῶν συνεδρίων πρὸς ἐξέτασιν ζητημάτων κοινῶν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις ἐνδιαφέροντος, ζ) διά τῆς ἀπαθοῦς καί ἐπὶ τό ἱστορικώτερον ἐξετάσεως τῶν δογματικῶν διαφορῶν ἀπό τῆς ἕδρας καί ἐν ταῖς συγγραφαῖς, η) διά τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ τῶν κρατούντων ἐν ταῖς διαφόροις Ἐκκλησίαις ἡθῶν καί ἐθίμων, θ) διά τῆς παροχῆς ἀμοιβαίων εὐκτηρίων οἴκων καί κοιμητηρίων διά τὰς κηδεῖας καί τήν ταφήν τῶν ἐν τῇ ξένη ἀποθνησκόντων ὀπαδῶν τῶν ἐτέρων Ὁμολογιῶν, ι) διά τοῦ διακανονισμοῦ μεταξύ τῶν διαφόρων Ὁμολογιῶν τοῦ ζητήματος τῶν μικτῶν γάμων, ια) διά τῆς πρόφρονος τέλους ἀμοιβαίας ὑποστηρίξεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς ἔργοις τῆς θρησκευτικῆς ἐπιρρώσεως, τῆς φιλανθρωπίας καί τοῖς παραπλησίαις»²³.

Ὅλο αὐτό τό ἐγχείρημα, λοιπόν, πού ὀργανώθηκε καί ξεκίνησε τίς πρῶτες δεκαετίες τοῦ 20^{οῦ} αἰῶνα, ἡ μετάλλαξη, δηλαδή, τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας, πού ἔκτοτε καλλιεργήθηκε καί ἐδραιώθηκε συστηματικά, ἀποζητοῦσε καί

²³ Ἰω. Καρμίρη, ὁ.π., σελ. 958-959

έπεδίωκε, **ἐπί ἑκατό ὀλόκληρα χρόνια**, τήν πανορθόδοξη θεσμική κατοχύρωσή της, ὥστε νά προβάλλεται καί νά χρησιμοποιεῖται ἀπό τούς οἰκουμενιστές ὡς πανορθόδοξη ἀπόφαση. Αὐτήν ἀκριβῶς τήν θεσμική καταξίωση παρείχε ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης: προσέδωσε ἐκκλησιαστικότητα στίς αἱρέσεις, τίς ἀναγνώρισε, δηλαδή, ὡς Εκκλησίες.

Πρόκειται οὐσιαστικά γιά τήν ἐκτέλεση ἑνός προσυμφωνημένου συμβολαίου, ἀφοῦ εἶναι γνωστό ὅτι ὅλα ὅσα διαδραματίστηκαν στήν διάρκεια τῶν ἑκατό αὐτῶν χρόνων ἦταν σέ ἀπόλυτη συμφωνία καί στενή συνεργασία μεταξύ Φαναρίου καί Βατικανοῦ καί ἐνταγμένα στά γενικά πλαίσια τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καί τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιῶν.

Ἡ ἐκκλησιολογική μετάλλαξη μέ τήν θέσπιση μίας νέας ἐκκλησιολογίας, πού θά παρέχει ἐκκλησιαστικότητα στίς αἱρέσεις, θά τίς ἀναγνωρίζει δηλαδή ὡς «Εκκλησίες», ἦταν, ἤδη, προαποφασισμένη καί προσυμφωνημένη. Εξίσου προαποφασισμένη καί προσυμφωνημένη εἶναι καί ἡ τόσο προβαλλόμενη καί πολυδιαφημιζόμενη «ένωση τῶν Εκκλησιῶν». Παρουσιάζονται, ὅμως, καί κοινοποιοῦνται τμηματικά καί μέ προσεκτικά βήματα, ὥστε νά μήν ὑπάρχουν πολλές καί μεγάλες ἀντιδράσεις ἀπό τό ὀρθόδοξο πλήρωμα καί νά ἀφομοιώνονται πιό εὐκόλα ἀπό τούς ἀνυποψίαστους πιστούς.

Στίς γραμμές πού θά ἀκολουθήσουν, θά ἐπιχειρήσουμε, ἐντελῶς συνοπτικά, νά ἐκδιπλώσουμε καί νά παρουσιάσουμε ἕναν-ἕναν τούς κρίκους αὐτῆς τῆς ἀλυσίδας, πού ἐδῶ καί ἕναν αἰῶνα -μεθοδευμένα καί συστηματικά- περισφίγγει ἀπειλητικά τήν Ἁγία μας Εκκλησία.

3. Οἱ πρῶτες ἀπόπειρες γιά τήν σύγκληση Πανορθόδοξης Συνόδου

Ἡ πρώτη ἀπόφαση γιά τήν σύγκληση τῆς «Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου» λήφθηκε τό 1923 στό «Πανορθόδοξο Συνέδριο» τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐνῶ ἀπουσίαζε ἡ πλειοψηφία τῶν Τοπικῶν Ὀρθοδόξων Εκκλησιῶν, ἐπί πατριαρχίας Μελετίου Μεταξάκη, ὁ ὁποῖος, βέβαια, εἶναι γνωστός γιά τόν τεράστιο καί ἀνεπανόρθωτο διχασμό πού προκάλεσε στό Σῶμα τῆς Εκκλησίας μέ τήν κατάφωρα παράνομη ἀπόφαση καί ἐπιβολή τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου.

Τότε ξεκίνησε καί ἡ κατάρτιση τοῦ καταλόγου μέ τά θέματα τῆς Συνόδου. Ἀρχική ἐπιδίωξη ἦταν νά πραγματοποιηθεῖ μία νέα «Οἰκουμενική Σύνοδος» τό 1925, μέ ἀφορμή τήν ἐπέτειο 1600 ἐτῶν ἀπό τήν πρώτη Οἰκουμενική Σύνοδο στήν Νίκαια τό 325. Αὐτό τελικά δέν κατέστη ἐφικτό καί εἶναι ἕνα δεῖγμα τῆς ἀσυμφωνίας καί τῶν ἀντιρρήσεων πού ὑπῆρχαν ἀνέκαθεν γιά τήν συγκεκριμένη

Σύνοδο. Η σύγκληση τῆς Συνόδου συζητήθηκε, ἐκ νέου, στὰ πλαίσια τῆς «Προκαταρκτικῆς Διορθοδόξου Επιτροπῆς», τό 1930 στό Ἅγιον Ὄρος, χωρίς καί πάλι νά υπάρξει κάποιο ἀποτέλεσμα.

Η εἴσοδος στό δεύτερο μισό τοῦ 20^{οῦ} αἰώνα ἐπέφερε μία κατακόρυφη αὐξηση καί μία ιδιαίτερη ἄνθιση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, πού συνδέεται μέ συγκεκριμένα πρόσωπα καί γεγονότα. Ενδεικτικά ἀναφέρουμε τήν ἴδρυση τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιῶν (ΠΣΕ) τό 1948 καί τήν ἀναρρίχηση στούς θρόνους τῆς Ρώμης καί τῆς Κωνσταντινουπόλεως δύο ἀνδρῶν μέ προἰστορία καί προσωπική γνωριμία μεταξύ τους, μέ κοινούς στόχους καί κοινή ἐπικοινωνιακή τακτική. Ὁ Καρδινάλιος Angelo Roncalli ἐκλέγεται Πάπας τό 1958, γνωστός ὡς Πάπας Ιωάννης ΚΓ' καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρας ἐκλέγεται Οἰκουμενικός Πατριάρχης τό 1948.

Τήν ἴδια ἀκριβῶς περίοδο ἔχουμε τήν ἐμπλοκή τῆς πολιτικῆς, καί ιδιαίτερα τοῦ ἀμερικανικοῦ παράγοντα, στὰ ἐκκλησιαστικά ζητήματα. Εἶναι ἡ ἐποχή πού κορυφώνεται ὁ Ψυχρός Πόλεμος καί οἱ ΗΠΑ ἐνισχύουν ἐνεργά τό Φανάρι ὡς τό ἀντίπαλον δέος στήν ἐπιρροή πού ἐπιθυμοῦν νά ἀσκήσουν οἱ Σοβιετικοί, μέσω τῆς Ρωσικῆς Εκκλησίας, στίς ὁμόδοξες χώρες τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Στό πλαίσιο αὐτό οἱ δυτικές Κυβερνήσεις ὑποστηρίζουν καί ἐνισχύουν τόν «οἰκουμενικό διάλογο» καί τίς προσπάθειες γιά τήν «σύσφιγξη τῶν σχέσεων μεταξύ τῶν Εκκλησιῶν Ἀνατολῆς καί Δύσεως».

Τό 1948 ἀνατρέπεται βίαια ἀπό τόν Οἰκουμενικό Θρόνο ὁ Πατριάρχης Μάξιμος ὁ Ε', καθώς τοῦ ἀποδόθηκαν φιλωρωσικά αἰσθήματα καί κινήσεις. Οἱ ΗΠΑ ἀποφασίζουν νά δράσουν ἀποφασιστικά καί ἐπιθυμοῦν νά ἐγκαταστήσουν στό Φανάρι ἕνα ἰσχυρό πρόσωπο τῆς ἐμπιστοσύνης τους, ἱκανό νά ἀνταποκριθεῖ στίς ἀνάγκες πού προαναφέραμε καί νά ἐκπληρώσει τούς συγκεκριμένους στόχους. Ἐν ὄψει τῆς ἐκλογῆς νέου Πατριάρχῃ, ἡ τουρκική κυβέρνηση διαγράφει ὅλους τούς Ιεράρχες τῆς Ενδημούσης Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου ἀπό τόν κατάλογο ὑποψηφίων κι αὐτό γιατί, μέ τήν σύμφωνη γνώμη καί τῆς ἐλληνικῆς καί τῆς ἀμερικανικῆς κυβέρνησης, ἐκλεκτός ὑποψήφιος ἦταν ὁ Ἀμερικῆς Ἀθηναγόρας.

4. Ἡ ἐπιβολή Πρώτου καί στήν Ὁρθοδοξία

Ἐκτοτε, οἱ ΗΠΑ παρέχουν -ὡς μέσο ἐξουδετέρωσης τοῦ ρωσικοῦ παράγοντα ἐπιρροῆς- τήν ὑποστήριξή τους στήν πάγια ἐπιδίωξη τοῦ Φαναρίου γιά τήν ἐγκαθίδρυση τοῦ Πρωτείου του στήν Ὁρθόδοξη Ἀνατολή. Τό ὅλο ζήτημα προ-

βάλλεται συστηματικά από κορυφαίους εκπροσώπους του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ο Μητροπολίτης Προύσης μάλιστα έφτασε μέχρι τό σημείο νά καταδικάζει ως αίρετικούς όσους δέν αποδέχονται τήν έπιβολή του Πρωτείου στην Όρθόδοξη Εκκλησία: «*Η άρνηση άναγνωρίσεως πρωτείου τινός στην Όρθόδοξη Εκκλησία, ένός πρωτείου τό όποίο δέν μπορεϊ νά ένσαρκώσει παρά κάποιος Πρώτος –τουτέστι κάποιος Έπίσκοπος, ό όποϊος έχει τό προνόμιο νά εϊναι ό πρώτος μεταξύ τών αδελφών του Έπισκόπων– συνιστᾶ αίρεση. Εϊναι άπαράδεκτο αυτό πού συνήθως λέγεται ότι ή ένότητα μεταξύ τών Όρθοδόξων διασφαλίζεται είτε ύπό μιᾶς κοινῆς πίστεως καί λατρείας είτε ύπό του θεσμοῦ τῆς Οικουμενικῆς Συνόδου. Καί οί δύο αυτοί παράγοντες εϊναι άπρόσωποι, ένῶ στην όρθόδοξη θεολογία μας ή άρχή τῆς ένότητάς μας εϊναι πάντοτε ένα πρόσωπο. Πράγματι, όπως στό επίπεδο τῆς Άγίας Τριάδος ή άρχή τῆς ένότητας δέν εϊναι ή θεία οὐσία, αλλά τό πρόσωπο του Πατρός (ή «μοναρχία» του Πατρός), ἔτσι καί στό εκκλησιολογικό επίπεδο, στην τοπική εκκλησία, τό σημείο τῆς ένότητας δέν εϊναι τό πρεσβυτέριο ή ή κοινή λατρεία τών χριστιανών, αλλά τό πρόσωπο του Έπισκόπου. Έπομένως, επί πανορθόδοξου επιπέδου ή άρχή τῆς ένότητας δέν μπορεϊ νά στηρίζεται επί μιᾶς ιδέας ή ένός θεσμοῦ, αλλά πρέπει νά εϊναι κάποιο πρόσωπο, άν βέβαια θέλουμε νά παραμείνουμε συνεπεϊς στή θεολογία μας»²⁴.*

Εϊναι έμφανές πώς οί άπόψεις αυτές του Μητροπολίτη Προύσης άναπαράγουν τήν θεολογία του Μητροπολίτη Περγάμου περί προσώπου. Σύμφωνα μέ τόν Μητροπολίτη Ναυπάκτου «*ή όλη προβληματική περί του προσώπου άποτελεϊ, χωρίς νά κινδυνολογῶ, μιᾶ αίρεση, συνέχεια του άρειανισμοῦ, του μονοθελητισμοῦ καί εϊναι έπηρεασμός από τήν ύπαρξιστική φιλοσοφία...»²⁵. «Η Εκκλησία, κατά τήν διδασκαλία του Άποστόλου Παύλου, εϊναι Σῶμα Χριστοῦ, ή βάση τῆς Εκκλησίας εϊναι Χριστοκεντρική καί όχι Τριαδοκεντρική, άφοῦ ό Χριστός «ό εϊς τῆς Τριάδος» ένηνθρώπησε, δηλαδή προσέλαβε τήν ανθρώπινη φύση καί τήν θέωσε. Όταν χαρακτηρίζεται ή Εκκλησία «εϊκόν» ή «κατ' εϊκόνα τῆς Άγίας Τριάδος», τότε από άύστηρῆς θεολογικῆς πλευρᾶς γίνεται σύγχυση μεταξύ θεολογίας καί οίκονομίας καί σύγχυση μεταξύ άκτίστου καί κτιστοῦ. Επί πλέον, στην διατύπωση τῆς Εκκλησίας ως εϊκόνας τῆς Άγίας Τριάδος έμφαίνονται πολλοί*

²⁴ Έπίσκεψις, τ. 698, 31/3/2009, σελ. 25

²⁵ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Άγίου Βλασίου Ιεροθέου, Παρατηρήσεις γιά τήν Άγία καί Μεγάλη Σύνοδο κατά τήν σύνοδο τῆς Ιεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος, <http://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-teyxos-236/4447-2016-03-18>

προβληματισμοί ως προς τόν συσχετισμό μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν ὑποστατικῶν ιδιωμάτων τῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος!!!»²⁶.

Εἶναι, ἄλλωστε, χαρακτηριστικό ὅτι μέ τήν θεολογία του περί προσώπου καί περί τῆς Ἐκκλησίας ὡς εἰκόνας τῆς Ἁγίας Τριάδος καί τήν χρήση αὐτῆς τῆς θεολογίας γιά τήν ὑποστήριξη τῆς ἐπιβολῆς τοῦ Πρωτείου, ὁ Μητροπολίτης Περγάμου ξεπέρασε ἀκόμη καί τούς παπικούς θεολόγους! Στήν Συνεδρία τῆς Μικτῆς Επιτροπῆς Διαλόγου, στό Ἀμμάν τῆς Ἰορδανίας τόν Σεπτέμβριο τοῦ 2014, ἐξέπληξε ἀκόμη καί τούς παπικούς ἀντιπροσώπους. «Οἱ τελευταῖοι στά διαλείμματα τῶν συνεδριάσεων ἀπελογοῦντο στούς ἐκπροσώπους τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί δήλωναν ὅτι ἡ Ρωμαιοκαθολική Ἐκκλησία ποτέ δέν στήριξε τό πρωτεῖο τοῦ Πάπα στά ἐπιχειρήματα πού ἐξέθεσε ὁ Μητροπολίτης Περγάμου! Οἱ Ρωμαιοκαθολικοί σημείωσαν ὅτι ὑποστηρίζουν ὅτι ὁ Πάπας εἶναι διάδοχος στήν ἐξουσία ἐπί τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Πέτρου, ἀλλά ὅτι ποτέ δέν ἐξέφρασαν τήν ἀποψη ὅτι ὁ Πάπας εἶναι, κατ' ἀναλογίαν, στήν θέση τοῦ Θεοῦ Πατρός στήν Ἁγία Τριάδα, θέση πού ὑποστήριξε γιά τόν Ρώμη καί γιά τόν Κωνσταντινούπολεως ὁ Μητροπολίτης Περγάμου!...»²⁷.

Δυστυχῶς, οἱ ἀπόψεις τοῦ Μητροπολίτη Περγάμου περιλαμβάνονται καί στό Κείμενο τῆς Εγκυκλίου τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης καί στό Κεφάλαιο I «Ἡ Ἐκκλησία: Σῶμα Χριστοῦ, εἰκὼν τῆς Ἁγίας Τριάδος». Σκοπός, ἄλλωστε, ἐξαρχῆς τῆς «Συνόδου» ἦταν, μεταξύ τῶν ἄλλων, καί ἡ καθιέρωση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχῃ ὡς Πρώτου, ἄνευ ἴσων, στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Οἱ μονομερεῖς, ἄλλωστε, ἐνέργειες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στά θέματα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, ὁ παραμερισμός, ἡ ὑποτίμηση, ἡ ὑποβάθμιση καί ὁ παραγκωνισμός ὄλων τῶν Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, δημιούργησαν καί καθιέρωσαν de facto τήν ὑπεροχική αὐτή θέση τοῦ Φαναρίου. Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Φαναρίου, ἀκολουθώντας παγίως μία μονομερῆ τακτική καί ἐπιβάλλοντας κάθε φορά τίς δικές τους ἐπιλογές καί ἀποφάσεις ὑπερέβησαν συστηματικά καί ἐξακολουθητικά τόν ρόλο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς συντονιστή στούς θεολογικούς διαλόγους καί τίς Διορθόδοξες Διασκέψεις. Προκάλεσαν, ἔτσι, τήν δίκαιη ἀντίδραση ἐκ μέρους τῶν ὑπολοίπων Ὁρθοδόξων Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν.

²⁶ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου, Μετά τήν «Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος», <http://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-teychos-240/4566-2016-07-09-ligo-meta-amsoe>

²⁷ Γιώργου Ν. Παπαθανασόπουλου, *Μεταδοτικό μικρόβιο τό παπικό πρωτεῖο...*, http://aktines.blogspot.gr/2014/11/blog-post_899.html

Ανατρέχοντας και πάλι στο παρελθόν, διαπιστώνουμε ότι η Εκκλησία της Ελλάδος προέβαλε πάντοτε σθεναρή αντίσταση έναντι των επιβουλών του Φαναρίου και αρνείτο να αποδεχθεί και να αναγνωρίσει την μονοκρατορία, που αυτό έπεδίωκε να εγκαθιδρύσει έναντι των άλλων Τοπικών Ορθοδόξων Εκκλησιών. Αρνείτο, δηλαδή, να αναγνωρίσει την έπιβολή ενός Πρώτου, όχι μεταξύ ίσων, αλλά άνευ ίσων· την έπιβολή ενός Πρωτείου έξουσίας και όχι Πρωτείου τιμής μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία.

Αναφέρουμε ένδεικτικά την σφοδρή αντίδραση της Εκκλησίας της Ελλάδος στην σπουδή του Πατριάρχη Αθηναγόρα να συγκαλέσει έσπευσμένα την Πανορθόδοξη Διάσκεψη τό 1963 και την προσπάθειά του για την εγκαθίδρυση της πρωτοκαθεδρίας του έναντι των υπόλοιπων Ορθοδόξων. Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος «κατεδίκασεν όμοφώνως τόν έξω πάσης Κανονικής δεοντολογίας τρόπον, δι' ού έπιδιώκεται ή συγκρότησις του περί ού πρόκειται Διορθοδόξου Συνεδρίου, κωλυομένη έκ τών Ι. Κανόνων να αναγνωρίση μονοκρατορίαν, εις οιονδήποτε τών Πρωτοκαθédρων Έπισκόπων της Έκκλησίας»²⁸. Απευθυνόμενη δέ προς τόν Πατριάρχη Αθηναγόρα του δηλώνει ότι «άπέληξεν εις την άμετάτρεπτον άπόφασιν, όπως μή μετάσχη της υπό της Υμετέρας Παναγιότητος και μόνον άποφασισθείσης Διορθοδόξου ταύτης Διασκέψεως, ής αί έπιπτώσεις θέλουν ασφαλώς κατεργασθή την καταρράκωσιν της Άγιωτάτης Έκκλησίας ήμών»²⁹.

5. Η πατριαρχία Αθηναγόρα - συμφωνία για την «ένωση»

Η πατριαρχία Αθηναγόρα, τά αναπάντεχα και άνεξέλεγκτα οίκουμινιστικά του άνοιγματα, ή άνείπωτη και άχαρακτήριστη περιφρόνηση και καταπάτηση τών κανόνων και της τάξης της Εκκλησίας, ή παράτολμη και καθ' όλα υπερβολική, «άνευ όρων και όρίων», σύμφωνα μέ τόν ίδιο, προσέγγισή του προς τούς παπικούς, ή άνεκδιήγητη ήλαροτραγωδία και ή άκατάσχετη άγαπολογία στίς συναντήσεις μαζί τους, τά έπικοινωνιακά τεχνάσματα και ό πόλεμος τών έντυπώσεων, ήταν μία διαρκής πρόκληση για τό όρθόδοξο ήθος και την παράδοση της Εκκλησίας μας και, όπως ήταν φυσικό, δέν είχε σε καμία περίπτωση την συγκατάθεση τών Τοπικών Ορθοδόξων Εκκλησιών.

²⁸ Χρυσοστόμου Β', Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, *Τά Πεπραγμένα από 15-7-1963 μέχρι 15-7-1964*, σελ. 18-19

²⁹ Χρυσοστόμου Β', Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, *δ.π.*, σελ. 19-20

Μεσά στην συνολική πληθωρική οικουμενιστική του δραστηριότητα ο Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ἦταν ἐπόμενο νά ἐντάξει τήν ἀνακίνηση τῶν διαδικασιῶν γιά τήν σύγκληση τῆς Πανορθόδοξου Συνόδου. Ἀναδεικνύεται, ἔτσι, μέ τόν πλέον ἐμφαντικό τρόπο, **ἡ ἄμεση συνάρτηση τῆς λεγόμενης Μεγάλης Συνόδου μέ τούς στόχους καί τίς ἐπιδιώξεις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.**

Μέ τήν ἀναρρίχησή του στόν Θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας ξεκίνησε ἐπίσημες καί μυστικές ἐπαφές μέ τό Βατικανό. «*Ὁ Ἀθηναγόρας ἐπί συνεχῆ ἔτη διαπραγματεύεται παρασκηνιακῶς μέ τό Βατικανό τήν συνάντησί του μέ τόν Πάπα. Διαμεσολαβητής εἶναι ὁ Ρουμάνος Ἀρχιμανδρίτης Σκρίμα, διαπρεπῆς θεολόγος, καί διάφορες προσωπικότητες τοῦ καθολικοῦ κόσμου*³⁰».

Οἱ στενές σχέσεις καί οἱ ἐπαφές, πού εἶχε ἀναπτύξει ἀπό ἐτῶν μέ τόν Καρδινάλιο Angelo Roncalli, μετέπειτα Πάπα Ιωάννη ΚΓ', εἶχαν ὀδηγήσει σέ ἀποφάσεις γιά τήν προώθηση, ἀπό κοινοῦ, τῆς «*ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν*». Γιά τόν Πάπα Ιωάννη «*ἡ ἔνωσις θά εἶναι ἔνωσις καρδιῶν. Ἐνωσις προσευχῆς. Ἐνωσις – καρπός ἀναζητήσεως τοῦ ἑνός ὑπό τοῦ ἄλλου*»³¹ καί θά πρέπει νά στηριχθεῖ στίς ἀρχές τῆς Γαλλικῆς Επαναστάσεως. «*Εάν δέν ἐπικρατήσῃ τό σύνθημα τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως: ἐλευθερία, ἰσότης, ἀδελφότης, οὔτε εἰρήνη θά ὑπάρξῃ μεταξύ τῶν ἐθνῶν, οὔτε ἔνωσις μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν*»³².

Τήν μυστική αὐτή ἀπόφαση μεταξύ Φαναρίου καί Βατικανοῦ γιά τήν προώθηση τῆς «*ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν*» ἀκολούθησαν συγκεκριμένες κινήσεις καί πρωτοβουλίες μέ τεράστιο συμβολικό καί ἐπικοινωνιακό χαρακτήρα. Πρόκειται γιά τήν πολύκροτη συνάντηση τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα μέ τόν μετέπειτα Πάπα, Παῦλο ΣΤ', στά Ἱεροσόλυμα τό 1964. Ἦταν πραγματικά μία πρωτόγνωρη καί ἀναπάντεχη ἀπόφαση τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα, πού ἀνέτρεψε μέσα σέ μιά στιγμή κάθε δεδομένο τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἱερούς κανόνες, συνοδικότητα, ἀγιοπατερική παράδοση, δογματική καί ἐκκλησιαστική συνείδηση καί τόσα ἄλλα. Καί νά σκεφτεῖ κανεῖς πῶς ἐπρόκειτο γιά ἀποφάσεις ἑνός καί μόνο ἀνδρός, χωρίς καμμία προηγούμενη πανορθόδοξη ἀπόφαση ἐπ' αὐτῶν! «*Αἱ ἄνω ἀπόψεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου... ἐδημιούργησαν παρά τοῖς Ὁρθοδόξοις ἀλγεινὴν ἐντύπωσιν... Τό ἀποφασιστικόν τοῦτο καί ἀπρόοπτον βῆ-*

³⁰ Καθ. Δ. Τσάκωνα, *Ἀθηναγόρας ὁ Οἰκουμενικός τῶν Νέων Ἰδεῶν*, Ἀθήναι 1976, σελ. 93

³¹ Καθ. Δ. Τσάκωνα, *ἰ.π.*, σελ. 95

³² Καθ. Δ. Τσάκωνα, *ἰ.π.*, σελ. 95

μα τοῦ Πατριαρχείου, ἔδει νά καταστῆ ἀντικείμενον κοινῆς συσκέψεως καί ἀποφάσεως τῶν κατὰ τόπους ἀγίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν»³³, κατήγγειλε καί πάλι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ συνάντηση Πάπα-Πατριάρχη ἐπένδυσε συστηματικά στήν δύναμη τῆς εἰκόνας, τοῦ συμβολισμοῦ καί τῶν ἐντυπώσεων. Επικοινωνιακή τακτική, πολύκροτες δηλώσεις καί μιά ἀκατάσχετη ἀγαπολογία κυριάρχησε στήν διαβόητη συνάντηση ἔτσι, ὅπως μᾶς τήν περιγράφει ὁ ἴδιος ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας. Ταυτόχρονα, ὅμως, περιελάμβανε καί **ἰδιαίτερες συναντήσεις καί τήν σύναψη μυστικῶν συμφωνιῶν μεταξύ Πάπα καί Πατριάρχη**: «*Ἐπήγαμε οἱ δύο μας χέρι μὲ χέρι εἰς τὸ δωμάτιόν του, καί εἴχαμεν μίαν μυστικὴν ὁμιλίαν οἱ δύο μας. Τί εἶπαμεν; Ποιὸς ξέρει τί λέγουν δύο ψυχῆς ὅταν ὁμιλοῦν! Ποιὸς ξέρει τί λέγουν δύο καρδιάι, ὅταν ἀνταλλάσσουν αἰσθήματα!... Τί εἶπαμεν; Ἐκάμαμε κοινὸν πρόγραμμα, μὲ ἰσοτιμίαν ἀπόλυτον, ὄχι μὲ διαφοράν*»³⁴.

Αὐτό τὸ «κοινὸ πρόγραμμα» ἐφαρμόζεται σταδιακά -βῆμα πρὸς βῆμα- μέχρι καί σήμερα. Ἡ «ένωση» εἶναι προδιαγεγραμμένη καί προαποφασισμένη ἀπὸ τότε. Ὑπῆρξε σαφῆς συμφωνία γιὰ «**ένωση στό κοινὸ ποτήριον**», ἀφοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποκαλύπτεται ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρχικὴ ἐπιθυμία τῶν δύο μερῶν. «*Καί εἶπαμεν ὅτι ἤδη εὕρισκόμεθα εἰς τὴν ὁδὸν εἰς Ἐμμαούς*», συνεχίζει στήν περιγραφή του ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας, «*καί πηγαίνομεν νὰ μᾶς συναντήσῃ ὁ Κύριος ἐν τῷ κοινῷ ἀγίῳ Ποτηρίῳ. Ὁ Πάπας ἀπαντῶν μοῦ προσέφερε ἅγιον Ποτήριον. Δὲν ἤξευρεν ὅτι ἐγὼ θὰ μιλοῦσα δι' Ἄγιον Ποτήριον, οὔτε ἤξερα ὅτι θὰ μοῦ προσέφερον Ἄγιον Ποτήριον! Τί εἶναι; Συμβολισμὸς τοῦ μέλλοντος*»³⁵.

Αὐτὴ ἡ «ένωση στό κοινὸ Ποτήριον» ἐπιχειρήθηκε μὲ τὴν περίφημη «**ἄρση τῶν ἀναθεμάτων**» μεταξύ Βατικανοῦ καί Φαναρίου, πού πραγματοποιήθηκε στὰ τέλη τοῦ 1965, **μὲ μονομερὴ ἀπόφαση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου**. Χαρακτηριστικὴ ἦταν ἡ ἀντίδραση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία «**μὲ πολλὴν δυσμένειαν ἐπληροφορήθη τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Παν. Ἀθηναγόρα. Οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προβαίῃ εἰς παρομοίας πράξεις. Τὸ δικαίωμα ἔχει μόνον ὁλόκληρος ἡ Ὁρθοδοξία**»³⁶.

³³ Δήλωση Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου, ἐφημ. Ὁρθόδοξος Τύπος, Νοέμβριος 1965

³⁴ Ἡ προσλαλιά τοῦ Ἀθηναγόρου, Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνοῦ, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, *Οἱ διάλογοι χωρὶς προσωπεῖον* [Ἀνάτυπο ἐκ τοῦ περιοδικοῦ Παρακαταθήκη], σελ. 4

³⁵ Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνοῦ, ὁ.π., σελ. 4

³⁶ Δήλωση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου, ἐφημ. Ὁρθόδοξος Τύπος, Νοέμβριος 1965

Στό λατινικό μάλιστα κείμενο τῆς «*ἄρσεως τῶν ἀναθεμάτων*» ὑπάρχει ὁ ὄρος *excommunicatio*=ἀκοινωνησία, ὁ ὁποῖος στήν ἐπίσημη μετάφραση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μεταφράζεται ὡς «*ἀναθέματα*»³⁷. Τό κείμενο, δηλαδή, μιλοῦσε γιά «*ἄρση τῆς ἀκοινωνησίας*». Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ μακαριστός πρωτοπρεσβύτερος Ἰωάννης Ρωμανίδης, «οἱ *New York Times* μετέδωσαν τήν ἀπό κοινοῦ ἀγγελίαν τοῦ Βατικανοῦ καί τοῦ Φαναρίου τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1965 διά τήν ἄρσιν τοῦ *excommunicatio* (τῆς ἀκοινωνησίας τοῦ Λατινικοῦ κειμένου) εἰς τήν πρώτην σελίδα, ὡς τό τέλος τοῦ σχίσματος τοῦ 1054 καί ὡς τήν *ἐπανέναρξιν τῆς μυστηριακῆς κοινωνίας* πού εἶχε τότε δῆθεν διακοπεῖ. Φαίνεται πλέον σαφῶς ὅτι τό Ἑλληνικόν κείμενον πού ἀναγγέλλει τήν ἄρσιν τῶν ἀναθεμάτων ἦτο τεχνηέντως παραπλανητικόν. Φαίνεται εἶχε σκοπόν νά ἀμβλύνη ἐνδεχομένης ἀρνητικᾶς ἀντιδράσεις τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν»³⁸.

Επιβεβαιωτικό τῆς συμφωνίας πού εἶχε ἐπέλθει γιά τήν ἄρση τῆς ἀκοινωνησίας εἶναι καί τό γεγονός ὅτι «ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β' πρὶν ἐπισκεφθεῖ τό Φανάρι (30-11-1979)... ἐξέφρασε τή βεβαιότητά του ὅτι ἡ **ἐνότητα ἔχει ἀποκατασταθεῖ στήν πράξη** (In Tat war der wiederherstellung der Einheit der Christen)»³⁹.

Αὐτή ἦταν καί ἡ βαθειά πεποίθηση τοῦ Πατριάρχη Ἀθηναγόρα, ὅτι ἡ «*ένωση στό κοινό Ποτήριον*» δέν θά ἀργοῦσε νά ἔλθει καί ὅτι τήν «*ένωση ὄλων τῶν χριστιανῶν*» θά ἀκολουθοῦσε καί ἡ *ένωση τῶν ἀνθρώπων ὄλων τῶν θρησκειῶν*, ἡ πανθρησκεία, δηλαδή, τῆς Νέας Εποχῆς. «*Πιστεύω, ὅτι θά ἔλθῃ. Διότι δέν εἶναι δυνατὸν νά μὴ ἔλθῃ, διότι ἤδη ἔρχεται. Διότι ἤδη εἰς τήν Ἀμερικὴν μεταλαμβάνετε πολλοὺς ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ποτήριον καὶ καλὰ κάνετε! Καὶ ἐγὼ ἐδῶ, ὅταν ἔρχονται Καθολικοὶ ἢ Προτεστάνται καὶ ζητοῦν νά μεταλάβουν, τοὺς προσφέρω τὸ Ἅγιον Ποτήριον! Καὶ εἰς τήν Ρώμην τὸ ἴδιο γίνεται καὶ εἰς τήν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τήν Γαλλίαν. Ἦδη ἔρχεται μοναχό του. Ἀλλὰ δέν κάνει νά ἔλθῃ ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς. Πρέπει νά εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ Ἱεραρχία καὶ ἡ Θεολογία. Γι' αὐτὸ λοιπὸν προσπαθοῦμε νά ἔχωμεν καὶ θεολόγους μαζί, διὰ νά ἔλθῃ*

³⁷ Τά πρωτότυπα κείμενα εἶναι δημοσιευμένα στό *Τόμος Ἀγάπης*, Vatican-Phanar (1958-1970), Rome- Istanbul 1971, σελ. 288-289

³⁸ π. Ἰω. Ρωμανίδου, *Ὀρθόδοξος καὶ βατικάνειος συμφωνία περὶ Οὐνίας*, http://www.romanity.org/html/-rom.e.14.orthodoxi_kai_vatikania_sumfonia_peri_ounias.01.htm

³⁹ Ἀντ. Παπαδόπουλου, *Θεολογικός Διάλογος Ὀρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν* (Ἱστορία-Κείμενα-Προβλήματα), ἐκδ. οἶκος ἀδελφῶν Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη-Ἀθήνα 1996, σελ. 40

αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός, τοῦ Παγχριστιανισμοῦ. Καὶ μαζί μὲ αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός, θὰ ἔλθῃ μίαν ἡμέραν τὸ ὄνειρόν μας τῆς Παναρθρωπότητος»⁴⁰.

Εἶναι χαρακτηριστικό πὼς ὅ,τι ἀποφασίστηκε στὶς μυστικὲς συναντήσεις καὶ ἐπαφές τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν δύο πλευρῶν (Βατικανοῦ καὶ Φαναρίου) τὸ συναντοῦμε νὰ ἀναπτύσσεται ὡς σχεδιασμός καὶ νὰ ἐφαρμόζεται σταδιακὰ μέσα ἀπὸ ἀνάλογες ἐπιλογές καὶ πρακτικὲς. Αὐτὸ δηλώνεται ἀπὸ ὅλους τοὺς ὑπέρμαχους τοῦ Οἴκουμενισμοῦ, πού ἐπιβεβαιώνουν πὼς «*πράγματι οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν μας τίς τελευταῖες δεκαετίες, μέχρι καὶ τοῦ Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου καὶ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, δέν ἐκφράζουν μόνον μὲ λόγια τὴν θέλησή των πρὸς ἐκπλήρωση τῆς ἐπιθυμίας τοῦ Κυρίου πρὸς ἀποκατάσταση τῆς ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ προβαίνουν καὶ σὲ συγκεκριμένες ἐλπιδοφόρες καὶ ἀδελφικὲς πράξεις μὲ πλήρη ἀγάπη καὶ ἀλληλοεκτίμηση, πράξεις, οἱ ὁποῖες ἀποδεικνύουν τὴν πραγματικὴ καὶ εἰλικρινὴ θέλησή των*»⁴¹.

Ἡ ἀνάγκη «*νὰ εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ Ἱεραρχία καὶ ἡ Θεολογία*», τὴν ὁποία διαπιστώνει ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας, ἔπρεπε νὰ δρομολογηθεῖ καὶ νὰ ὁλοκληρωθεῖ, ὥστε ἡ ἀπόφαση γιὰ τὴν «ἔνωση» νὰ ὑλοποιηθεῖ λαμβάνοντας καὶ θεσμικὸ χαρακτήρα, νὰ ἐπικυρωθεῖ, δηλαδή, ἀπὸ Πανορθόδοξο Σύνοδο. Γιὰ τὴν ἐπίτευξη τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ καὶ παράλληλα μὲ τὸν «διάλογο τῆς ἀγάπης» εἶχε σχεδιασθεῖ ἡ σύγκληση μίας «Μεγάλῃς Συνόδου» ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους καὶ μία ἀπὸ τοὺς Παπικούς. Οἱ δύο αὐτές «Σύνοδοι» ἦταν ἀπαραίτητες γιὰ νὰ θεσμοθετήσουν τίς ἀναγκαῖες προϋποθέσεις καὶ τίς ἀλλαγές πού ἔπρεπε νὰ ἐπέλθουν, ὥστε νὰ προχωρήσει ἡ «ἔνωση».

Γ'. Β' ΒΑΤΙΚΑΝΗ - ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΗ: ΚΟΙΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΩΞΙΣ

Στόν χῶρο τοῦ Ρωμαιοκαθολικισμοῦ ἔχουμε τὴν ἐξαγγελία, προετοιμασία καὶ πραγματοποίηση τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου. Στὴν Ὁρθόδοξη πλευρὰ ἀκολουθήθηκε ἡ διαδικασία τῶν Πανορθοδόξων Διασκέψεων ὡς στάδια στὴν προπαρασκευὴ τῆς «Ἀγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου».

⁴⁰ Πρωτοπρεσβυτέρου Γ. Μεταλληνοῦ, *Προσλαλιά Ἀθηναγόρα*, ὅ.π., σελ. 5

⁴¹ Γρηγόριος Λαρεντζάκης, *Ἡ νέα μορφή ἐπικοινωνίας Ρώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως – Πάπα Ρώμης καὶ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου. Συνέχειες ἢ ἀσυνέχειες*; <http://blogs.auth.gr/moschosg/>

Σέ μυστικές συναντήσεις του μέ εκπροσώπους του Πατριάρχη Ἀθηναγόρα, ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' ἀποκαλύπτει τίς προθέσεις του Βατικανοῦ ἐν ὄψει τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου πού ἐπρόκειτο νά ξεκινήσει τίς ἐργασίες της. **«Σκοπός τῆς νέας Συνόδου εἶναι ἡ ἐπανένωσις τῆς Ἐκκλησίας»⁴²**, δηλώνει. Στίς 25 Ἰανουαρίου 1959 ἐξαγγέλλεται ἡ πραγματοποίηση τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου. Οἱ ἐργασίες τῆς Συνόδου πραγματοποιοῦνται σέ 178 συνεδριάσεις καί διαρκοῦν τέσσερα ἔτη (1962-1965).

Τό 1961, τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο συγκαλεῖ στήν Ρόδο τήν Α' Πανορθόδοξο Διάσκεψη. Θά ἀκολουθήσουν καί ἄλλες Πανορθόδοξες (1961, 1963, 1964, 1968), καθώς καί Προσυνοδικές Διασκέψεις (1976, 1982, 1986, 2009, 2015), πού τηροῦν τήν ἴδια μεθοδολογία μέ αὐτή τῆς Β' Βατικανῆς. Ὁ ἴδιος, ἄλλωστε, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, ὡς Μητροπολίτης Φιλαδελφίας, ἀπό τό 1977 ἀκόμη, ἀπεκάλυπτε τόν χαρακτήρα τῆς σχεδιαζόμενης τότε Συνόδου σέ συνέντευξή του στό Ρωμαιοκαθολικό περιοδικό *The National Catholic Reporter*, ὅπου δήλωνε ὅτι: **«οἱ δικοί μας στόχοι εἶναι ἴδιοι μέ αὐτούς τοῦ Πάπα Ἰωάννου ΚΓ' , νά ἐκσυγχρονίσουμε τήν Ἐκκλησία καί νά προωθήσουμε τήν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν. Ἡ Σύνοδος θά σημάνει, ἐπίσης, τό ἀνοιγμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στίς μή χριστιανικές θρησκείες καί σέ ὁλόκληρη τήν ἀνθρωπότητα. Αὐτό σημαίνει μία νέα στάση ἐναντι τοῦ Ἰσλάμ, τοῦ Βουδισμού, τοῦ σύγχρονου πολιτισμοῦ καί ὅσον ἀφορᾷ τίς ἐπιδιώξεις γιά ἀδελφότητα χωρίς ρατσιστικές διακρίσεις ... μέ ἄλλα λόγια θά σημαίνει τό τέλος δώδεκα αἰῶνων ἀπομόνωσης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας»⁴³!!!**

Αὐτοί ἦταν ἐξ ἀρχῆς οἱ στόχοι, αὐτή ἦταν ἡ φιλοσοφία, αὐτό ὑπηρετήσε καί αὐτό παρήγαγε ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης. Εἶναι ἐκκλησιολογικά ἀπαράδεκτο καί ὑπερβαίνει κάθε ἐκκλησιαστική λογική νά διατυπώνονται τέτοιες ἀντορθόδοξες θέσεις ἀπό ὀρθόδοξο Ἀρχιερέα, πού κατέχει μάλιστα τό κορυφαῖο ἀξίωμα στήν ἱεραρχία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, αὐτό τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Εἶναι πραγματικά ὀδυνηρό καί ἀδιανόητο, ἀλλά αὐτό πού ὁ κ. Βαρθολομαῖος ὀραματιζόταν ὡς **«τό τέλος δώδεκα αἰῶνων ἀπομόνωσης»**, δέν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά **τέλος στήν πιστότητα τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας· τό τέλος**

⁴² Καθ. Δ. Τσάκωνα, *Ἀθηναγόρας ὁ Οἰκουμενικός τῶν Νέων Ἰδεῶν*, σελ. 95

⁴³ "Council coming for Orthodox", interview by Desmond O' Grady, *The National Catholic Reporter*, in the January 21, 1977. Βλ. καί π. Πέτρου Heers (Χίρς), Ἀπό τήν Β' Βατικανή (1965) στήν Πανορθόδοξη Σύνοδο (Κρήτη 2016), <http://www.romfea.gr/images/hirs.pdf>

στήν άγιοπνευματική παράδοση και έμπειρία. Είναι ή πραγματική «άπομόνωση» από την ζώσα αλήθεια τής Εκκλησίας του Χριστού!!!

Άνάλογες θέσεις έπιβεβαιώνουν την άγιοπνευματική έμπειρία, περί Οικουμενισμού, του μακαριστού Γέροντα Εφραίμ Κατουνακιώτη και άποκαλύπτει τον εισηγητή πάσης πονηρίας.

1. Η αίρεση τής νέας Έκκλησιολογίας

Η μεγαλύτερη άλλαγή την όποία έπρεπε να έπιβάλουν οι δύο αυτές Σύνοδοι και άπαραίτητη προϋπόθεση για την «ένωση των Εκκλησιών» ήταν ή άναγνώριση, έκατέρωθεν, τής έκκλησιαστικότητας τής άλλης πλευράς. Έπρεπε, δηλαδή, οι Ρωμαιοκαθολικοί να άναγνωρίσουν τους Όρθοδόξους ως Εκκλησία και αντίστροφα οι Όρθόδοξοι να άναγνωρίσουν, ως Εκκλησία, τους Ρωμαιοκαθολικούς. Για τον σκοπό αυτό «άνακαλύφθηκε» και έπιβλήθηκε μία νέα έκκλησιολογία, οίκουμενιστικής προελεύσεως και προδιαγραφών. Για την θεμελίωση αυτής τής νέας έκκλησιολογίας, μάλιστα, προηγήθηκε και ή άπαραίτητη στροφή από τον «οίκουμενισμό τής έπιστροφής» στον «οίκουμενισμό τής ένσωμάτωσης»⁴⁴.

Ός τελευταία κίνηση, πρίν την συγκεκριμένη στροφή, μπορεί να θεωρηθεί ή πρώτη, μετά την έκλογή του, ραδιοφωνική όμιλία του Πάπα Ιωάννη ΚΓ', τον Όκτώβριο του 1958, και ή πρόσκληση που άπηύθυνε προς τους Όρθοδόξους να έπιστρέψουν «στον οίκο του κοινού μας Πατρός». «Προσευχόμαστε, έλεγε, να έπιστρέψουν όλοι οίκειοθελώς, και είθε, με τή βοήθεια του Θεού, να γίνει τουτο πολύ σύντομα...»⁴⁵. Αυτό τό «κάλεσμα σε έπιστροφή» φάνηκε να ένόχλησε τον Πατριάρχη Άθιναγόρα, ό όποίος στο πρωτοχρονιάτικο μήνυμά του του 1959 άνέφερε ότι ή προσέγγιση των δύο «Εκκλησιών» θά πρέπει να γίνει «έν πνεύματι ισότητος, δικαιοσύνης, έλευθερίας πνευματικής και άλληλοσεβασμού»⁴⁶.

Τήν έπόμενη διετία, τό κλίμα διαμορφώθηκε κατάλληλα και με την Β' Βατικανή, που άκολούθησε, θεμελιώθηκε ό «οίκουμενισμός τής ένσωμάτωσης»⁴⁷ και ή νέα έκκλησιολογία του Βατικανού. Ο «οίκουμενισμός τής ένσωμάτωσης» βασίζεται στην θεωρία που άνέπτυξε τό 1939 ό Γάλλος Δομινικανός θεολόγος

⁴⁴ Βλ. σχ. π. Πέτρου Heers, *Η άναγνώριση του βαπτίσματος των έτεροδόξων ως βάση μιās νέας έκκλησιολογίας*, <http://aktines.blogspot.gr/2016/03/heers.html>

⁴⁵ Η έκλογή του Πάπα 23^{ου}, <http://www.kathimerini.gr/806488/article/epikairothta/kosmos/h-eklogh-toy-papa-iwannh-23oy>

⁴⁶ Η έκλογή του Πάπα 23ου, ό.π.

⁴⁷ Βλ. σχ. *Διάταγμα περί Οίκουμενισμού*, παρ. 3, Πρακτικά Β' Βατικανής Συνόδου

Congar. Σύμφωνα με την θεωρία αυτή κάποια αυτόνομα εκκλησιαστικά «στοιχεία», όπως είναι τό Βάπτισμα, μπορούν να αποσπώνται από τό σύνολο της Εκκλησίας, αλλά να συνεχίζουν να παρέχουν την χάρη και να «επιφέρουν στην ψυχή του σχισματικού χριστιανού μία πνευματική ένσωμάτωση (voto) στην Έκκλησία», καθιστώντας τόν σχισματικό μέλος της Εκκλησίας⁴⁸.

Ο θεολόγος και έρμηνευτής Johannes Feiner μάς δίνει μία σαφή περιγραφή αυτής της νέας εκκλησιολογίας (communio) της Β' Βατικανής: «έπειδή ή Έκκλησία θεωρείται ως μία “communio” ή “μία σύνθετη πραγματικότητα με την μορφή μίας κοινωνίας, ή ενότητα της οποίας έχει έπέλθει από πολλούς και ποικίλους παράγοντες, είναι άνοιχτή ή πιθανότητα τά συστατικά στοιχεία της Έκκλησίας να είναι παρόντα άκόμη και σε χριστιανικές κοινότητες εκτός της Καθολικής εκκλησίας και να μπορούν να προσδίδουν σ' αυτές τίς κοινότητες τόν χαρακτήρα Έκκλησίας. Συνεπώς ή μία Έκκλησία του Χριστού μπορεί επίσης να είναι παρούσα εκτός της Καθολικής Έκκλησίας και είναι πράγματι παρούσα»⁴⁹.

Στά ίδια ακριβώς πρότυπα και στην ίδια φιλοσοφία στηρίχτηκε και ή πολύχρονη προπαρασκευή της Πανορθόδοξου Συνόδου, ή οποία καθιέρωσε αυτή την νέα εκκλησιολογία και στόν χώρο της Ορθοδοξίας.

2. Κύρια σημεία της νέας Έκκλησιολογίας

Η νέα αυτή εκκλησιολογία στηρίζεται στην αντίληψη ότι ή Άλήθεια της Αποστολικής Πίστεως, ή ένα μέρος αυτής, διασώζεται και σε άλλες χριστιανικές εκκλησίες και όμολογίες. Άναιρείται, έτσι, ή ίδια ή πραγματικότητα της Εκκλησίας· άναιρείται ή ταυτότητα και ή αυτοσυνειδησία της.

Με την άποδοχή της νέας εκκλησιολογίας έχουμε την επέκταση τών όριών της Εκκλησίας με συνέπεια ή Ορθόδοξη Εκκλησία να μήν ταυτίζεται άποκλειστικά με την Μία, Άγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία. Φτάνουμε, έτσι, να διακηρύσσουμε και να όμολογοϋμε, από κοινού με την πανσπερμία τών προτεσταντικών όμολογιών και άμφιλεγόμενων κοινοτήτων του ΠΣΕ, ότι «κάθε εκκλησία είναι ή Καθολική Έκκλησία, αλλά όχι ή όλότητά της. Κάθε εκκλησία εκπληρώνει την καθολικότητά της όταν είναι σε κοινωνία με τίς άλλες εκκλησίες [...] Ο ένας χωρίς τόν άλλο είμαστε πτωχευμένοι»⁵⁰.

48 Βλ. σχ. π. Πέτρου Heers, *Η άναγνώριση του Βαπτίσματος τών έτεροδόξων ως βάση μίας νέας εκκλησιολογίας*, <http://aktines.blogspot.gr/2016/03/heers.html>

49 π. Πέτρου Heers, *ό.π.*

50 *Κείμενο Θ' Γενικής Συνελεύσεως του Π.Σ.Ε. στο Porto Alegre, Φεβρουάριος 2006*

Όπως είναι φανερό, ή νέα εκκλησιολογία περικλείει ταυτόχρονα όλες τις δυτικογενείς άντορθόδοξες θεωρίες περί άοράτου εκκλησίας, περί διηρημένης εκκλησίας, τήν θεωρία τών κλάδων, τών δύο πνευμόνων, τών αδελφών εκκλησιών καί τήν μεταπατερική θεολογία.

Τήν πρώτη επίσημη θεμελίωση τής νέας εκκλησιολογίας έχουμε στην Β' Βατικανή Σύνοδο καί συγκεκριμένα στό *Διάταγμα περί Οικουμενισμού*, όπου υπάρχει ειδικό κεφάλαιο μέ τίτλο **«Οί σχέσεις τών χωρισμένων αδελφών μέ τήν Καθολική Έκκλησία»**. Εκεί αναφέρεται συγκεκριμένα: «Μέσα σ' αυτή, τή μία καί μοναδική Έκκλησία του Θεού έμφανίσθηκαν από μιās αρχής μερικά σχίσματα, τά όποια άποδοκιμάζει άυστηρά καί καταδικάζει ό Άπόστολος· κατά τούς επόμενους αιώνες προκλήθηκαν εύρύτερα σχίσματα, καί **όλόκληρες Κοινότητες άποχωρίστηκαν από τήν όλοκληρωτική κοινωνία τής Καθολικής Έκκλησίας**, μερικές φορές όχι χωρίς ανθρώπινη ένοχή καί από τίς δύο πλευρές. Όσοι γεννιοϋνται σήμερα σ' αυτές τίς Κοινότητες καί ζοϋν εκεί τήν πίστη τους στό Χριστό δέν είναι δυνατό νά κατηγορηθοϋν γιά τό άμάρτημα του σχίσματος καί ή Καθολική Έκκλησία τούς άγκαλιάζει μέ αδελφικό σεβασμό καί στοργή»⁵¹.

Είναι πραγματικά έντυπωσιακή ή πιστότητα μέ τήν όποία οί Όρθόδοξοι Οικουμενιστές άντιγράφουν τήν Β' Βατικανή γιά τήν καθιέρωση τής νέας εκκλησιολογίας καί στην Όρθοδοξία. Ο Αρχιεπίσκοπος Άλβανίας, ταυτισμένος άπόλυτα μέ τίς άποφάσεις τής Β' Βατικανής, αναφέρει χαρακτηριστικά: «Κάτι άυτονόητο, πού όμως εύκολα παραθεωροϋν άρκετοί Όρθόδοξοι, είναι ότι οί άλλοι Εϋρωπαίοι δέν επέλεξαν, μέ διάθεση νά προσχωρήσουν σέ αίρεση, τή χριστιανική όμολογία στην όποία σήμερα άνήκουν, αλλά γεννήθηκαν σέ χώρα στην όποία επί αιώνες ή όμολογία αυτή επικρατεί. Π.χ. ό Νορβηγός στή Λουθηρανή Έκκλησία, ό Σκωτσέζος στην Πρεσβυτεριανή. Πώς τούς κρίνουμε διότι δέν είναι Όρθόδοξοι;»⁵²

Τό Διάταγμα περί Οικουμενισμού θεμελιώνει, επίσης, τήν βαπτισματική θεολογία καί τήν έγκυρότητα τών μυστηρίων τών «αδελφών εκκλησιών». Αναφέρει συγκεκριμένα: **«Πραγματικά, όσοι πιστεύουν στό Χριστό καί έλαβαν έγκυρα τό βάπτισμα βρίσκονται σέ κάποια κοινωνία μέ τήν Καθολική Έκκλησία, έστω και άν ή κοινωνία αυτή είναι άτελής... Ωστόσο, έχοντας λάβει στό βάπτισμα τή δικαίωση από τήν πίστη, είναι ένσωματωμένοι στό Χριστό, καί επομένως δίκαια**

⁵¹ Διατάγματα Β' Συνόδου Βατικανού, Γραφείον Καλού Τύπου, τ. 7, σελ. 10

⁵² Αρχιεπισκόπου Άλβανίας κ. Αναστασίου, *Η σχέση τών Όρθοδόξων μέ τούς άλλους χριστιανούς*, <http://panorthodoxcemes.blogspot.gr/2016/06/2007.html>

φέρουν τό χριστιανικό ὄνομα καί πολύ σωστά ἀναγνωρίζονται ἀπό τά παιδιά τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας **σάν ἀδελφοί “ἐν Κυρίῳ”**»⁵³.

Σέ ἄλλο σημεῖο τοῦ ἴδιου διατάγματος ἀναφέρεται: «...Δέν εἶναι ἐπίσης λίγες οἱ ἱερές πράξεις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, πού τελοῦνται ἀπό τούς **χωρισμένους ἀδελφούς μας**, οἱ ὁποῖες μέ διαφόρους τρόπους, ἀνάλογα μέ τή διαφορετική κατάσταση κάθε Ἐκκλησίας ἢ Κοινότητας, **μποροῦν ἀναμφισβήτητα νά μεταδίδουν πραγματικά τή ζωή τῆς χάριτος, καί πρέπει νά ἀναγνωριστοῦν ἱκανές νά ἀνοίγουν τήν εἴσοδο πρὸς τήν κοινωνία τῆς σωτηρίας**»⁵⁴.

Οὐσιαστικά, ἡ Β' Βατικανή Σύνοδος ἔθεσε, ἀπό τήν πλευρά τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, τά θεμέλια γιά τήν ἔνωση τῶν παπικῶν ἰδιαίτερος μέ τούς Ὁρθόδοξους θέτοντας ὡς ἐμπροσθοφυλακή τόν νέο Οἰκουμενισμό. Ἡ ἴδια βάση τέθηκε καί ἀπό τούς ὀρθόδοξους οἰκουμενιστές σέ ὅλη τήν μακροχρόνια προπαρασκευή τῆς Μεγάλης Συνόδου.

2. Ἡ πορεία πρὸς τήν ἐκκλησιολογική ἐκτροπή

Σταθερός στόχος ὅλης αὐτῆς τῆς προπαρασκευῆς ἦταν ἡ σταδιακή ἀλλοίωση τῆς ὀρθόδοξου ἐκκλησιολογίας καί ἡ ἀντικατάστασή της μέ τήν νέα ἐκκλησιολογία πού προαναφέραμε. Γιά τήν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ στόχου ἦταν ἀπαραίτητο νά πραγματοποιηθοῦν κάποια συγκεκριμένα βήματα. Σέ γενικές γραμμές τά βήματα αὐτά εἶναι:

- α) ὁ ἐπαναπροσδιορισμός τῶν κανονικῶν ὀρίων τῆς Ἐκκλησίας,
- β) ὁ ἐπαναπροσδιορισμός τῆς ὀρθόδοξης ἐκκλησιολογίας καί αὐτοσυνειδησίας,
- γ) ἡ προσαρμογή τους πρὸς τήν κατεύθυνση τῆς προσεγγίσεως καί τῆς ἐνώσεως μέ τούς ἑτεροδόξους, πού εἶναι καί τό τελικό ζητούμενο,
- δ) ἡ ἀποδοχή τῆς ἐγκυρότητας τοῦ Βαπτίσματος, σέ πρώτη φάση, καί συνολικά τῶν μυστηρίων τῶν παπικῶν καί τῶν ἄλλων ἑτεροδόξων.

Πάνω σέ αὐτούς τούς κεντρικούς ἄξονες κινήθηκε ἡ πολυετής προπαρασκευή τῆς Μεγάλης Συνόδου. Στό διάστημα αὐτό, σύμφωνα μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ιερώνυμο, «... τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον συνεκάλεσε τέσσαρας Πανορθόδοξους Διασκέψεις ... διά νά προβληθοῦν **τά καθιερωμένα κανονικά**

⁵³ Διατάγματα Β' Συνόδου Βατικανοῦ, Γραφεῖον Καλοῦ Τύπου, τ. 7, σελ. 10-11

⁵⁴ Διατάγματα Β' Συνόδου Βατικανοῦ, Γραφεῖον Καλοῦ Τύπου, τ. 7, σελ. 11

κριτήρια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς καί ὁ καθορισμός τῶν ὁρίων τῆς σχέσεως αὐτῆς μετά τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν»⁵⁵.

Ἡ ἀνάγκη αὐτή γιά ἕναν σαφή καί ξεκάθαρο ἐπανακαθορισμό τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας, πού θά πρέπει νά λάβει καί πανορθόδοξη ἔγκριση, τονίζεται ἀπό τούς οἰκουμενιστές. Ὁ Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος ἐπισημαίνει πώς «πρέπει ἡ Ὁρθοδοξία, αὐτή πρώτη καί μέ δική της εὐθύνη, νά **ξεκαθαρίσει τίς θέσεις της καί τίς τοποθετήσεις της στό χώρο αὐτό τῶν σχέσεων της πρός τούς ἔξω, ὥστε νά μή χωροῦν ἀμφιβολίες, νά μήν ὑπάρχουν ἀμφιλογίες, νά μή γεννῶνται ὑποψίες στούς ἄλλους γιά τίς ἀπόψεις της, νά εἶναι ἀναμφίλεκτες καί ἀπό κοινοῦ εἰλημμένες οἱ ἀποφάσεις πού θά παίρνονται καί νά ἀπηχοῦν πανορθόδοξη συναίνεση καί ἀποδοχή. Μόνο ἔτσι θά καταστήσουμε ἀκουστή καί σεβαστή τή φωνή μας»⁵⁶.**

Στό ἄρθρο 20 τοῦ Κειμένου «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον» πού ἐγκρίθηκε ἀπό τήν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης, ἀναφέρεται: «**Αἱ προοπτικά τῶν θεολογικῶν διαλόγων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετά τοῦ λοιποῦ χριστιανικοῦ κόσμου προσδιορίζονται πάντοτε ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας καί τῶν κανονικῶν κριτηρίων τῆς ἤδη διαμεμορφωμένης ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως**»⁵⁷.

«Διά τῆς παρούσης παραγράφου», παρατηρεῖ ὁ Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, «προσδιορίσθησαν πανορθόδοξως τά ὅρια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔναντι τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν, **δέν ἀμφισβητήθη ἡ ὑπαρξίς αὐτῶν καί “κατ’ οἰκονομίαν” ἀνεγνωρίσθη, τό συμφῶνως πρός τήν κανονικήν παράδοσιν, ὑποστατόν καί ἔγκυρον τοῦ βαπτίσματος.** Οὕτως ἐνισχύεται ἡ ἀρχή τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας, ὡς ἔκφρασις φιλανθρώπου διαθέσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔναντι τῶν λοιπῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν ἐνῶ ἀτονεῖ ἡ ἀρχή τῆς ἀκριβείας»⁵⁸.

Μέ τόν ὄρο «**διαμορφωμένη ἐκκλησιαστική παράδοση**» τῆς παραγράφου 20 δέν ἐννοεῖται, βεβαίως, ἡ δισχιλιετής ἀγιοπνευματική, ἀγιοπατερική παράδοση

⁵⁵ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου, *Ἐπιστολή πρός τούς Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος* ἀναφορικά μέ τήν Μεγάλη Σύνοδο, ἀριθ. πρωτ. 755, 16-2-2016

⁵⁶ Μητρ. Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, *Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί οἱ «ἄλλοι»*, Εἰσήγησις στήν ἡμερίδα τῆς Συνοδικῆς Επιτροπῆς Θείας λατρείας καί Ποιμαντικοῦ Ἔργου, Πεντέλη, 4.6.2010

⁵⁷ *Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον*, <https://www.holycouncil.org/-/rest-of-christian-world>

⁵⁸ Μητρ. Μεσσηνίας Χρυσόστομος, *Αἱ σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τās λοιπὰς χριστιανικάς ἐκκλησίας καί ὁμολογίας ἐπί τῇ βάσει τῶν Πανορθόδοξων ἀποφάσεων*, <http://blogs.auth.gr/moschosg/2015/12/08>

τῆς Εκκλησίας μας, ἀλλά αὐτή πού διαμορφώθηκε κατά τόν τελευταῖο αἰώνα στά πλαίσια τῆς Οἰκουμενι(στι)κῆς Κινήσεως καί κυρίως τά τελευταῖα 50 χρόνια.

Αὐτή ἡ νέα «διαμορφωμένη ἐκκλησιαστική παράδοση» τοῦ Οἰκουμενισμοῦ προϋποθέτει ἐκ τῶν πραγμάτων καί τήν ἀποδοχή καί καθιέρωση τῆς ἀντορθόδοξης βαπτισματικῆς θεολογίας κι αὐτό γιατί ἡ ἀναγνώριση τοῦ βαπτίσματος ἔχει ἀποφασιστική σημασία γιά τήν ἀπόδοση ἐκκλησιαστικότητας στούς ἑτεροδόξους.

Μέ βάση αὐτή τήν ἴδια οἰκουμενιστική ἀντίληψη, ὁ Επίσκοπος Ἀβύδου κ. Κύριλλο ὑποστηρίζει ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξη Εκκλησία μπορεῖ νά ὀδηγηθεῖ στήν ἀναγνώριση τοῦ ὑποστατοῦ τοῦ βαπτίσματος ἑτεροδόξων, ὅταν πρωτίστως ἀποστή ἀπό τήν ἀλαζονεία τῆς ἀποκλειστικότητας. Ἡ ἀποκλειστικότητα δέν ἀποτελεῖ δογματική διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Εκκλησίας»⁵⁹.

Τό ἴδιο καί ὁ Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ΑΠΘ, καί μέλος τῆς **Συνοδικῆς Επιτροπῆς Διαχριστιανικῶν Ὑποθέσεων τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος**, κ. Στ. Τσομπανίδης, θέτει ὡς ἕναν ἀπό τοὺς πρωταρχικούς στόχους τῆς Μεγάλης Συνόδου τό «νά καθορίσει πιό πειστικά καί πιό ὀριστικά τή θέση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μέσα στό σύγχρονο οἰκουμενικό διάλογο καί νά πει σέ αὐτούς μέ τοὺς ὁποίους διαλέγεται πῶς βιώνει ἡ Ὁρθοδοξία τή σχέση της μέ αὐτούς καί τί εἶναι αὐτοί γιά τήν Ὁρθοδοξία... Ἀποτελεῖ ἀποστολή τῆς σύγχρονης Ὁρθοδοξίας, μέσω τῆς προσεχοῦς Συνόδου της, νά ἐπιβεβαιώσῃ τήν ὀρθόδοξη βούληση νά συμπορευθεῖ μέ τίς ἄλλες Ἐκκλησίες καί Ὁμολογίες στό δρόμο πού ὀδηγεῖ πρὸς τή χριστιανική ἐνότητα»⁶⁰!

Στό ἴδιο πνεῦμα κινήθηκαν καί οἱ περισσότεροι ἀπό ὅσους συμμετεῖχαν στήν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης καί ἰδιαιτέρως ὅσοι διαδραμάτισαν πρωταγωνιστικό ρόλο στήν περαιτέρω προώθηση καί προβολή τῶν νέων αὐτῶν ἀντιλήψεων.

Κάποιοι, μάλιστα, ἐντεταλμένοι ἀνέλαβαν νά λειτουργήσουν ὡς προπομποί, ὡς ομάδα κρούσεως, δημιουργώντας ἕνα συγκρουσιακό κλίμα καί ἐπιτιθέμενοι μέ προπέτεια καί ἀμετροέπεια σέ ὅσους παραμένουν πιστοί στήν παράδοση τῆς Εκκλησίας. Εἶναι ἡ γνωστή ἐπιθετική τακτική, πού ἐπιχειρεῖ νά καλύψῃ τήν δική

⁵⁹ Ἀβύδου Κυρίλλου, *Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον*, <http://www.romfea.gr/katigories/10-apopseis/8579-abudou-kurillos-empisteuomai-tin-ekklisia>

⁶⁰ Στυλιανοῦ Τσομπανίδη, *Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί Οἰκουμενική Κίνηση: Μία ἐκκλησιολογική προσέγγιση καθ' ὁδὸν πρὸς τὴν Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδο*, <http://blogs.auth.gr/moschosg/2015/12/17>

της ένοχή προκαλώντας τήν ένοχοποίηση του άλλου. Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε τόν στιγματισμό και τήν καταδίκη των αντιδρώντων ως ζηλωτών, φανατικών, ακραίων, φονταμενταλιστών, έγωκεντρικών, ψυχοπαθών, ακόμη και ως αίρετικών.

Ο Μητροπολίτης Χριστουπόλεως κ. Μακάριος, «Είδικός Σύμβουλος του Πατριάρχη», σέ συνέντευξη του λίγες μέρες πρίν τήν έναρξη τής «Συνόδου» τής Κρήτης αναφέρει: «Μιλοῦν κάποιοι γιά τήν αίρεση του Οικουμενισμού ... μήπως θά πρέπει ή Έκκλησία νά ασχοληθεῖ και μέ μιá άλλη, νέας μορφής, αίρεση, πού έχει δημιουργηθεῖ σήμερα, τήν αίρεση του ζηλωτισμού; ... **Αὐτοὶ πού φοβοῦνται τόν Οικουμενισμό προσχωροῦν στήν αίρεση του ζηλωτισμού**»⁶¹.

Στό ἴδιο μήκος κύματος και ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, πού στήν ὁμιλία του κατά τήν έναρκτήρια συνεδρίαση τής «Συνόδου» σημείωσε: «Ορισμένοι ἔθεσαν τό ἐρώτημα: Στίς μεγάλες Ὀρθόδοξες Συνόδους ἀντιμετωπίστηκε κάποια αίρεση. Ποιά αίρεση πρόκειται νά ἀντιμετωπισθεῖ ἀπό τήν Ἁγία και Μεγάλη Σύνοδο; Ἡ ἀπάντηση εἶναι ἀπλή. Ἡ μεγαλύτερη αίρεση, **ή μητέρα τῶν αἱρέσεων, ὁ έγωκεντρισμός**. Προσωπικός, ὁμαδικός, φυλετικός, τοπικιστικός, ἐκκλησιαστικός κ.λπ., πού δηλητηριάζει τίς ἀνθρώπινες σχέσεις και κάθε μορφή ἀρμονικῆς και δημιουργικῆς συνύπαρξης»⁶².

Ἀλλά και ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος στήν ἴδια συνεδρίαση σχολίασε γιά τούς ἀντιφρονοῦντες ὅτι «ὁ ἀγρός τής Έκκλησίας παράγει και ζιζάνια πού ἔσπειρε ὁ ἐχθρός»⁶³.

Ο μεταπατερικός θεολόγος Γεώργιος Βλαντῆς, ἐπιστημονικός συνεργάτης τής Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν τής Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, σέ ἓνα πλεόνασμα χολῆς και εἰρωνείας εἰς βάρος τῶν ἀγωνιστῶν τής πίστεως, γράφει γι' αὐτούς: «ἀνίκανοι νά ζήσουν τήν Έκκλησία ὡς δρόμο, οἱ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς "Ὀρθόδοξοι" φονταμενταλιστές εἶναι καταδικασμένοι νά τή βιώνουν ὡς πεζοδρόμιο... Τά πλέον κραυγαλέα σχετικά παραληρήματα χρήζουν ὄχι θεολογικῆς ἀντίκρουσης, ἀλλά ψυχιατρικῆς ἀντιμετώπισης... Σέ κάθε περίπτωση, περισσότερο ἐνδιαφέρον ἀπό τίς ἐξάρσεις του θυμικοῦ τῶν παραφρόνων και τῶν

⁶¹ Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Χριστουπόλεως κ. Μακαρίου, Συνέντευξη στόν δημοσιογράφο κ. Νίκο Παναγιωτόπουλο, <http://flashnews.gr/post/272241/apokleistikh-synenteyksh-toy-ep-xristoypolews-sto-flashnews-meros-a>

⁶² Ὁμιλία Ἀρχιεπισκόπου Ἀλβανίας, Εναρκτήρια Συνεδρίαση τής Ἁγίας και Μεγάλης Συνόδου, 19 Ιουνίου 2016, <https://www.holycouncil.org/-/opening-archbishop-anastasios>

⁶³ Ὁμιλία Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, Εναρκτήρια Συνεδρίαση τής Ἁγίας και Μεγάλης Συνόδου, 19 Ιουνίου 2016, <https://www.holycouncil.org/-/opening-archbishop-chrysostomos>

ἀναλφάβητων παρουσιάζει μιὰ ὑποκρυπτόμενη αἴρεση, χαρακτηριστική τοῦ φονταμενταλισμοῦ...»⁶⁴.

Μία σειρά παρόμοιων ἀναφορῶν καί σχολιασμῶν, τό ἀκατάσχετο ὕβρεολόγιο τῶν ὁποίων δέν θα μεταφέρουμε στό κείμενό μας, ἀποκαλύπτουν τό ὕφος καί τό ἦθος τῶν ἐντολοδόχων τοῦ Φαναρίου. Ἄλλωστε, οἱ ὕβρεις, οἱ πιέσεις, οἱ ἀπειλές καί οἱ ἐκφοβισμοί ἀποτελοῦν πάγια τακτική του στήν ἀντιμετώπιση τῶν ἀντιφρονούντων.

Ἀναφέρουμε, ἐντελῶς ἐνδεικτικά, τήν πίεση πρὸς τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ τήν ἀπειλή τῶν Νέων Χωρῶν καί τήν καταγγελία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὅτι «*ὑπονομεύεται ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος*»⁶⁵. Ἀνάλογες πιέσεις ἀσκοῦνται καί μέ ἀφορμή τήν οὐκρανική κρίση, καθὼς τό Φανάρι ἐπισεῖει, ὡς ἀπειλή εἰς βάρος τῆς Μόσχας, τήν ἀνακήρυξη τῆς αὐτονομίας τῆς σχισματικῆς Ἐκκλησίας στήν Οὐκρανία.

Χαρακτηριστική εἶναι, ἐπίσης, ἡ δίωξη μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους λόγω τῆς ἐκπεφρασμένης ἀντίθεσής τους στά οἰκουμενιστικά ἀνοίγματα καί τίς ἀποφάσεις τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης. Εσχάτως, μάλιστα, ὑπάρχει ἡ πληροφορία, ὅτι ἀνάλογες πιέσεις -ὑπό τήν ἀπειλή τῆς ἄρσης τοῦ αὐτοδιοίκητου- ἀσκοῦνται καί πρὸς τήν Ἱερά Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὥστε νά μὴν ὑπάρξουν ἀντιδράσεις γιά τίς ἀποφάσεις τῆς «Συνόδου».

Δέν εἶναι, ἄλλωστε, ἡ πρώτη φορά πού τό Φανάρι ἐπιχειρεῖ νά παραβιάσει τό καθεστῶς τοῦ Ἁγίου Ὄρους μέ σκοπό νά φιμώσει τούς μοναχούς καί νά ἀποτρέψει τίς ἀντιδράσεις καί τόν ἔλεγχο τῶν οἰκουμενιστικῶν ἐκτροπῶν του. Κάτι ἀνάλογο συνέβη καί τό 1994, μετὰ τήν προδοτική συμφωνία τοῦ Βalamand, πού ξεσήκωσε θύελλα ἀντιδράσεων στό ὀρθόδοξο πλήρωμα καί στό Ἅγιον Ὄρος, καθὼς καί τόν διάλογο μέ τούς Ἀντιχαλκηδόνιους. Γιά τήν καταστολή αὐτῶν τῶν ἀντιδράσεων τό Φανάρι ἀπέστειλε Πατριαρχική Εξουχία ἀποτελούμενη ἀπό τρεῖς Μητροπολίτες μέ τήν ἀξίωση αὐτοῖ νά λάβουν μέρος στήν Διπλή Σύναξη τῶν Ἡγουμένων καί Ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, κάτι πού σαφῶς ἀπαγορεύεται καί παραβιάζει τό αὐτοδιοίκητο. Προχώρησε μάλιστα καί στήν ἐπιβολή ποινῶν, «*ἀνευ δίκης καί ἀπολογίας*», καί κήρυξε ἔκπτωτους ἀπό τό ἀξίωμά τους ἡγουμένους καί ἀντιπροσώπους Ἱερῶν Μονῶν «*ἐπί ἀπειθείᾳ καί πνεύματι στασιαστικῶ ἔναντι τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας*»⁶⁶!!

⁶⁴ Γιώργου Βλαντή, Ὁ φόβος μπροστά στό Πνεῦμα, Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος καί οἱ φονταμενταλιστές, http://fanarion.blogspot.gr/2016/06/blog-post_78.html

⁶⁵ <http://www.romfea.gr/katigories/10-apopseis/6311-i-ixiri-apantisi-tis-athinas-sto-fanari>

⁶⁶ Εφημερίδα Ὀρθόδοξος Τύπος, ἀρ.φ. 1064, 25.2.1994

4. Η στάση του Αγίου Όρους

Όλα αυτά, βέβαια, μπορεί, ως ένα βαθμό, να εξηγοῦν τήν στάση της, ἀλλά σίγουρα δέν ἀπαλλάσσουν τήν Ιερά Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Όρους γιά τήν ἀφωνία καί τήν ἐκκωφαντική σιωπή, τήν ὁποία τηρεῖ στά θέματα τῆς πίστεως καί ἡ ὁποία εἶναι διαμετρικά ἀντίθετη μέ τό ὁμολογιακό φρόνημα καί τήν μαρτυρία πού διαχρονικά ἔδιδε τό Ἅγιον Όρος.

Ἀναμένουμε, ὅλοι, τήν στάση πού θά κρατήσῃ τό Ἅγιον Όρος σχετικά μέ τήν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης, στήν ὁποία ἤδη παρεῖχε τήν νομιμοποίησή του μέ τήν συμμετοχή ἐκπροσώπου του σέ αὐτή, τοῦ Κατηγομένου τῆς Ιερᾶς Μονῆς Σταυρονικήτα. Ἀναμένουμε τήν ἀντίδραση τῆς Ιερᾶς Κοινότητας στό γεγονός ὅτι ὅσες προτάσεις κατέθεσε γιά ἀλλαγὴ τῶν προσυνοδικῶν Κειμένων ἀπορρίφθηκαν καθ' ὅλοκληρία ἀπό τήν «Σύνοδο».

Ποιά εἶναι τελικά ἡ θέση τῆς Ιερᾶς Κοινότητας τοῦ Ἁγίου Όρους γιά τούς ἑτεροδόξους; Τούς ἀναγνωρίζουν ὡς Εκκλησίες, σύμφωνα μέ τίς ἀποφάσεις τῆς «Συνόδου» ἢ τούς ἀποδέχονται ὡς «*χριστιανικά δόγματα καί ὁμολογίες*»⁶⁷, ὅπως ἀναφέρουν στήν Επιστολή-Υπόμνημά τους τῆς 12^{ης}/25^{ης} Μαρτίου 2016 πρὸς τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο;

Παραθέτουμε κάποια χαρακτηριστικά ἀποσπάσματα ἀπὸ παλαιότερες τοποθετήσεις τοῦ Ἁγίου Όρους γιά τό συγκεκριμένο ζήτημα, οἱ ὁποῖες ἐξέφραζαν μέ ξεκάθαρο καί αὐθεντικό τρόπο τήν ὀρθόδοξη ἐκκλησιολογία καί αὐτοσυνειδησία, πού καταστρατηγήθηκε στήν «Σύνοδο» τῆς Κρήτης καί ἀναμένουμε τήν ἐπαναβεβαίωση τῶν θέσεων αὐτῶν καί ἀπὸ τούς σύγχρονους ἀγιορεῖτες.

Ἀνακοινώσεις τῆς Ιερᾶς Κοινότητος:

1980: «...ἡ παραίτησις ἀπὸ τῆς Ὀρθοδόξου Εκκλησιολογίας καί ἡ υἰοθέτησις τῆς κακοδοξίας, ὅτι τήν Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Εκκλησία δέν ἀποτελεῖ ἡ καθ' ἡμᾶς Εκκλησία ἀλλὰ **τά δύο «τμήματα» αὐτῆς**, ἥτοι ἡ Ὀρθοδοξία καί ὁ Ρ/Καθολικισμός,... πείθει ἡμᾶς, ὅτι **ἡ κατάστασις ἔχει πολὺ χειροτερεύσει καί ὅτι ἡ de facto Ἐνωσις εὐρίσκεται ἐπὶ θύραις, ὡς ἐσχεδίασε καί ἐπρογραμματίσεν ἡ Β' Βατικάνειος Σύνοδος**»⁶⁸.

⁶⁷ Επιστολή Ιερᾶς Κοινότητος Ἁγίου Όρους, 12/25 Μαΐου 2016

⁶⁸ Εφημερίδα Ὀρθόδοξος Τύπος, ἀρ.φ. 426, 10-10-1980

1981: «Οί Άγιορείται ἔχουν γαλουχηθῆ παρά τῶν Θεοφόρων Πατέρων μας καί τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νά φρονοῦν ὅτι ὁ Παπισμός συνιστᾶ αἵρεσιν, αἵρεσιν ὁμοίαν μέ τόν Ἀρειανισμόν...»⁶⁹.

1987: «Τό Ἅγιον Ὅρος ὡσαύτως δέν συμερίζεται τήν ἄποψιν, ὅτι ἐκτός τῆς Ὁρθοδοξίας ὑπάρχουσιν «Εκκλησία». Υπάρχουσι μόνον κοινότητες αἰρετικῶν καί σχισματικῶν, ὁμολογούντων πίστιν εἰς τόν Χριστόν, πλὴν ὅμως ἐτέρως καθ' ὃ ὁμολογεῖ ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Εκκλησία, ἥτις εἶναι Μία, καί ταυτίζεται μέ τήν ὀρθόδοξον Εκκλησίαν. Οἱ Ρ/καθολικοί εἶναι σχισματικοί καί Αἰρετικοί, ἄνευ ἐγκύρων μυστηρίων καί Θείας χάριτος»⁷⁰.

1994: «Ἡμεῖς εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, χάριν καί τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καί τοῦ σύμπαντος κόσμου, διά τούς ὁποίους ἡ ἀνόθευτος Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ἐσχάτη ἐλπίς, οὐδέποτε νά ἀποδεχθῶμεν ἔνωσιν, ἢ χαρακτηρισμόν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Εκκλησίας ὡς “ἀδελφῆς Εκκλησίας”»⁷¹.

1995: «Πῶς εἶναι δυνατόν νά εἴμεθα ἀδελφαί Εκκλησίαι, ὅταν ἔχωμεν δογματικές διαφοράς καί ὅταν δέν ἔχωμεν μυστηριακὴν κοινωνίαν; Πρόκειται διά μίαν κατάστασιν ἀντιφατικὴν, πρωτοφανῆ εἰς τήν ἱστορίαν τῆς Εκκλησίας, τῆς ὁποίας ἡ σκοπιμότης δέν δύναται νά κατανοηθῆ. **Εἴμεθα δέ ὑποχρεωμένοι κατ' ἐπιταγὴν τῆς συνειδήσεώς μας νά δηλώσωμεν ὅτι δέν ἀποδεχόμεθα τήν πεπλανημένην θεωρίαν περί «ἀδελφῶν Εκκλησιῶν»**»⁷².

5. Ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἀπό τήν ἀρχὴ ἀκόμη τῆς λεγόμενης Οἰκουμενικῆς Κίνησης, ἡ Εκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρξε πάντοτε φειδωλὴ σέ ἀνοίγματα πρὸς τούς ἑτεροδόξους τηρώντας σαφεῖς ἀποστάσεις ἀπὸ τίς παρεκτροπές τοῦ Φαναρίου. Ἡ Εκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶχε ἀπαντήσῃ ἐξαρχῆς ἀρνητικὰ στήν γνωστὴ Πατριαρχικὴ Εγκύκλιον τοῦ 1902, πού ἐξέδωσε ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' καί ἀπέστειλε πρὸς ὅλες τίς Τοπικὲς Ὁρθόδοξες Εκκλησίες ζητώντας τίς ἀπόψεις τους γιά τό ἂν μπορεῖ νά προχωρήσῃ τό ζήτημα τῆς «ένώσεως τῶν Εκκλησιῶν». Σθεναρὴ ὑπῆρξε καί ἡ ἀντίδραση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Β' (Χατζησταύρου) στά οἰκουμενιστικὰ ἀνοίγματα τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα, τήν δεκαετία τοῦ 1960, μέ τόν ὁποῖο ἤρθε σέ σφοδρὴ ἀντιπαράθεση. Εξίσου παραδοσιακὴ ὑπῆρξε καί ἡ στάση

⁶⁹ ὁ.π., ἀρ.φ. 440, 16-1-1981

⁷⁰ ὁ.π., ἀρ.φ. 772, 15-1-1988

⁷¹ ὁ.π., ἀρ.φ. 1067, 18-3-1994

⁷² ὁ.π., ἀρ.φ. 1154, 22-12-1995

του Αρχιεπισκόπου Σεραφείμ. Ενδεικτικά αναφέρουμε τήν σύγκρουσή του μέ τήν Κυβέρνηση Κωνσταντίνου Καραμανλή γιά τήν ίδρυση Νουντσιατούρας (πρεσβείας του Βατικανού) στήν Άθήνα τό 1979.

Ιστορικό, όμως, έμεινε τό γνωστό έρώτημα πού διετύπωνε κάθε φορά πού γινόταν λόγος περί «ένώσεως τών Εκκλησιών». «Είναι Έκκλησία τό Βατικανό;»⁷³, διερωτᾶτο, αφήνοντας νά έννοηθεῖ από τήν συνάφεια τών απαντήσεων του ότι δέν αποτελεί Έκκλησία, αλλά κρατική όντότητα κοσμικού χαρακτήρα.

Η παραδοσιακή αυτή στάση τής Εκκλησίας τής Ελλάδος άρχισε σταδιακά νά μεταβάλεται καί νά διολισθαίνει σέ οίκουμενιστικές πρακτικές μέ άποκορύφωμα τήν έπίσκεψη του Πάπα Ιωάννη Παύλου του Β' στήν Άθήνα τό 2001 καί τήν αντίστοιχη του Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου στό Βατικανό τό 2006.

Εχουμε, έτσι, σταδιακά τήν στελέχωση τών σχετικών συνοδικών έπιτροπών μέ οίκουμενιστές Ιεράρχες καί Άκαδημαϊκούς Θεολόγους. Τό έρώτημα πού προκύπτει είναι μέ ποιά κριτήρια επιλέγονται κάθε φορά οί αντιπρόσωποι τής Εκκλησίας τής Ελλάδος στους θεολογικούς διαλόγους, στό Π.Σ.Ε. καί τίς διορθόδοξες διασκέψεις. Υπάρχει άξιολόγηση του έργου τους καί πώς αποτιμᾶται αυτό; Τά κείμενα τών διαλόγων εγκρίνονται από τήν Ιεραρχία; Άφού, όπως προβλέπεται, από τήν άπόφαση τής Ιεραρχίας του 2009 αυτά «τελοῦν υπό τόν όρον τής αναφοράς καί έγκρίσεως τους από τίς κατά τόπους Αυτόκέφαλες Έκκλησίες»⁷⁴.

Άποτελεῖ, πραγματικά, τεράστια πρόκληση γιά τό όρθόδοξο αίσθημα του πιστου λαου ή έπιμονή πλέον τής Συνόδου νά όρίζει τους συγκεκριμένους αντιπρόσωπους στους διαλόγους, ενώ γνωρίζει τίς δεδομένες καί έκπεφρασμένες οίκουμενιστικές άντλήψεις τους. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελοῦν οί Μητροπολίτες Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος καί Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος.

Πολύ περισσότερο δέ αυτό αποτελεί πρόκληση μετά καί από όσα διαδραματίστηκαν στήν «Σύνοδο» τής Κρήτης καί τήν άνατροπή τής άποφάσεως τής Ιεραρχίας γιά τήν τροποποίηση του Κειμένου «Σχέσεις τής Όρθοδόξου Έκκλησίας μέ τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον». Η έξελίξη τής όλης ύποθέσεως άνέδειξε μέ τόν πλέον έμφαντικό τρόπο τήν άπόλυτη άδιαφάνεια, τά στεγανά καί τήν έπιβολή τετελεσμένων στήν όποία στηρίχτηκε ή προπαρασκευή τής συγκεκριμέ-

⁷³ Συνέντευξη στον Δημοσιογράφο Γιώργο Τράγκα, στήν έκπομπή «Χωρίς άναίσθητικό», <https://www.youtube.com/watch?v=2Sg6uZnPtFw>

⁷⁴ Άνακοινωθέν τής Ιεράς Συνόδου τής Ιεραρχίας τής Εκκλησίας τής Ελλάδος, 16/10/2009, http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/anakoinothenta.asp?id=1120&what_sub=announce

νης «Συνόδου». Μιά δράκα ανθρώπων, μιά κλειστή καί ἐπιλεκτική ομάδα ἐκλεκτών, ἕνας σκληρός πυρήνας ἐμπιστων καί προθύμων, μιά ὀλιγαρχία Ἀρχιερέων καί λαϊκῶν θεολόγων κατάφερε νά ἐπιβάλλει τήν θέλησή της σέ ὀλόκληρη τήν Εκκλησία.

Εἰδικά σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τήν Εκκλησία τῆς Ελλάδος ἡ πλειοψηφία τῶν Ἱεραρχῶν καί τό εὐσεβές πλήρωμα συνολικά ἔμειναν ἐπί σειρά ἐτῶν παντελῶς ἀπληροφόρητοι, ἀνυποψίαστοι γιά ὅλα ὅσα ἐπί δεκαετίες συντελοῦνταν ἐν κρυπτῷ. Ὅπως ἀνέφερε ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέος σέ ἐπιστολή του πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἱερώνυμο, «ἡ Ἐκκλησία μας δέν προετοιμάσθηκε ἐπαρκῶς γιά τήν ἀντιμετώπιση τῶν θεμάτων αὐτῶν. Ἀντίθετα μάλιστα, Ἱεράρχες πού ἀσχολήθηκαν μέ τά θέματα αὐτά μᾶς καθησύχαζαν ὅτι δέν θά δημιουργηθοῦν προβλήματα στήν Ἐκκλησία ἀπό τά κείμενα. Ὅμως, ὄντως ὑπάρχουν θεολογικά προβλήματα»⁷⁵. Σέ ἄλλη ἐπιστολή του πρὸς τόν Μακαριώτατο ἔχετε μία σειρά ἀπό ἐρωτήματα ἀπό τά ὅποια προέκυπτε ὅτι δέν δόθηκαν ποτέ στούς Ἀρχιερεῖς «οἱ ἐκθέσεις τῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν Σχέσεων πρὸς τήν Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο, καί τυχόν κατευθυντήριες γραμμές πού ἔδωσαν οἱ κατά καιρούς Διαρκεῖς Σύνοδοι πρὸς τήν Ἐπιτροπή Διορθοδόξων καί Διαχριστιανικῶν σχέσεων γιά τήν βελτίωση τῶν κειμένων»⁷⁶.

Πρέπει, ἔστω καί τώρα, νά δοθεῖ μία ξεκάθαρη ἀπάντηση καί νά εἰπωθεῖ ὅλη ἡ ἀλήθεια. Ἄν δέν πληροφορήθηκαν ἐγκαίρως οἱ Ἱεράρχες τό περιεχόμενο τῶν κειμένων, ὅπως διατείνονται πολλοί ἀπό αὐτούς, ποιός εἶναι ὑπεύθυνος γι' αὐτό; Ποιός εὐθύνεται πού ἀπεκρύβησαν ἀπό τήν Ἱεραρχία τόσο σημαντικά κείμενα; Ἀναζητήθηκαν εὐθύνες γιά τήν ἀπόκρυψη τῶν κειμένων; Ἄν ναι, σέ ποιόν ἀποδόθηκαν;

Ἄν ἰσχύει ἡ ἄλλη περίπτωση, ὅτι, δηλαδή, εἶχε ἐνημερωθεῖ ἐγκαίρως ἡ Σύνοδος καί γνώριζαν οἱ Ἱεράρχες τό περιεχόμενο τῶν κειμένων, γιάτί δέν ἀντέδρασαν ἐγκαίρως, ὥστε νά εἶναι καί πῶς ἀποτελεσματική ἡ ἀντίδρασή τους αὐτή; Γιατί δέν εἰπώθηκε οὔτε μιά λέξη γι' αὐτό τό τόσο σημαντικό ζήτημα; Γιατί δέν ὑπῆρξε οὔτε μιά δημόσια ἀναφορά, δέν γράφτηκε οὔτε ἕνα κείμενο, δέν ἐκφράσθηκε οὔτε μιά ἀντίρρηση, οὔτε μιά παρατήρηση, δέν εἰπώθηκε ἀπολύτως τίποτε πρὸς τό πλήρωμα τῆς Εκκλησίας; Εἶναι προφανές πῶς ἡ ὅλη διαδικασία

⁷⁵ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου, http://www.parembasis.gr/images/anakoinoiseis/2016/NAYPAKTOY_DIS_PARATHRHSEIS_M_SYNODO-MAR2016.pdf

⁷⁶ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου, ὁ.π.

πού τηρήθηκε είχε ως μοναδικό σκοπό την διαμόρφωση και έπιβολή τετελεσμένων αποφάσεων, έρμηνη της Ιεραρχίας και του εύλαβους πληρώματος.

Στήν διάρκεια της Συνόδου της Ιεραρχίας της 25^{ης} Μαΐου 2016 είχαμε μία έντονη παρασκηνιακή δραστηριότητα και μία συζήτηση σέ ύψηλους τόνους και αντίπαράθεσεις, τό περιεχόμενο της όποιας, φυσικά, δέν ανακοινώθηκε ποτέ. Χαρακτηριστικό της άδιαφάνειας και της μυστικότητας πού τηρήθηκε είναι τό γεγονός ότι στά Δελτία Τύπου, τά Άνακοινωθέντα και την Εγκύκλιο πρós τον Λαό, πού έκδόθηκαν από την Ιεραρχία, δέν αναφέρεται πουθενά τί ακριβώς αποφάσισε και ποιές ήταν οι τροποποιήσεις πού θά πρότεινε στην Μεγάλη Σύνοδο.

Ούσιαστικά, λοιπόν, ποτέ κανείς δέν έμαθε ποιές ήταν τελικά οι τροποποιήσεις τών κειμένων, πού προτάθηκαν από την Εκκλησία της Ελλάδος, για τις όποιες τόσος λόγος έγινε στην «Σύνοδο» της Κρήτης. Οι μόνες πληροφορίες πού έχουμε είναι από τις αναφορές του Μητροπολίτη Ναυπάκτου στά κείμενα πού ό ίδιος δημοσίευσε και από όσα διέρρευσαν στά ΜΜΕ.

Τό πρώτο έρώτημα πού προκύπτει από τις αποφάσεις και τις ανακοινώσεις της Ιεραρχίας είναι πώς έρμηνεύεται ή φράση «ή τελική απόφαση της Ιεραρχίας (...) θά ύποστηριχθεί από τον Μακαριώτατο κατά τις συνεδριάσεις της Άγίας και Μεγάλης Συνόδου»⁷⁷.

Τί ακριβώς ύποστήριξε ό Μακαριώτατος στην «Σύνοδο» της Κρήτης και μέ βάση ποιά έπιχειρηματολογία; Ποία ήταν ή θεολογική βάση πάνω στην όποία έπρόκειτο νά στηρίξει την έπιχειρηματολογία του; Αναπτύχθηκε ποτέ έπαρκώς αυτή ή έπιχειρηματολογία;

Και τό άλλο σημαντικό έρώτημα είναι αν οι Ιεράρχες πού μετείχαν στην αντιπροσωπεία της Εκκλησίας της Ελλάδος είχαν υίοθησει πραγματικά και αποδέχονταν τις τροπολογίες πού ανέλαβαν νά ύποστηρίξουν ή αν, κάποιιο από αυτούς, άπλά αναδιπλώθηκαν γνωρίζοντας εκ τών προτέρων ότι οι τροπολογίες αυτές δέν θά γινόταν τελικά δεκτές στην «Σύνοδο» της Κρήτης.

Σύμφωνα, άλλωστε, μέ την παράγραφο 2 του άρθρου 11 του Κανονισμού Λειτουργίας της Συνόδου, «... αί μή όμοφώνως άποδεκταί γενόμεναί τροπολογίαι δέν έγκρίνονται»⁷⁸.

⁷⁷ http://www.ecclesia.gr/epikairota/main_epikairota_next.asp?id=1819

⁷⁸ Κανονισμός Οργανώσεως και Λειτουργίας της Άγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξου Εκκλησίας, <https://www.holycouncil.org/-/procedures>

Συμβιβασμός καταδικασμένος να αποτύχει

Σέ κάθε περίπτωση, ήταν από τήν ἀρχή ξεκάθαρο ὅτι ἡ πρόταση τῆς Ιεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος ἀποτελοῦσε οὐσιαστικά μία κίνηση τακτικῆς καί ἕναν συμβιβασμό, πού ἐπεχείρησε νά ἐνώσει τά διεστῶτα καί νά συνθέσει τίς ἀντίθετες ἀπόψεις πού εἶχαν κατατεθεῖ ἀπό πολλούς Ιεράρχες. Επρόκειτο, ἐπίσης, γιά μία προσπάθεια κατευνασμοῦ τῶν σφοδρῶν ἀντιδράσεων μεταξύ τοῦ πληρώματος τῆς Εκκλησίας, οἱ ὁποῖες εἶχαν ἐκφρασθεῖ μέσα ἀπό σωρεῖα ἄρθρων, ἀνακοινώσεων, ἐπιστολῶν, ἐντύπων, συνεδρίων κ.ἄ.

Εἶναι ὅμως γνωστό ὅτι στά θέματα τῆς πίστεως δέν μπορεῖ νά γίνεи συμβιβασμός. Γι' αὐτό καί εἶχε τονιστεῖ ἐκ τῶν προτέρων ὅτι τό Κείμενο «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Εκκλησίας μέ τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον» θά ἔπρεπε νά ἀπορριφθεῖ ἐξ ὀλοκλήρου, καθῶς ἦταν ἐκ θεμελίων προβληματικό καί δέν ἐπιδεχόταν βελτιώσεις.

Κατά συνέπεια, ἡ πρόταση τῆς Ιεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος ἦταν ἐκ τῶν προτέρων καταδικασμένη σέ ἀποτυχία. Θά μπορούσε, ὅμως, κάποιος καλόπιστα νά παρατηρήσει ὅτι, παρά ταῦτα, ἡ Ιεραρχία εἶχε τήν πρόθεση καί τήν διάθεση νά ἐπιφέρει βελτιώσεις στό κείμενο. Εἶναι, ὅμως, ἔτσι;

Ἡ ὑπονόμευση ἐκ τῶν ἔσω

Ελάχιστες ἡμέρες μετά τήν ἀπόφαση τῆς Ιεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος νά προτείνει τροποποιήσεις στό κείμενο «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Εκκλησίας μέ τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον», ὁ Συνοδικός της Ἀντιπρόσωπος στίς Προσυνοδικές Διασκέψεις Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος ἔδωσε, στίς 7-6-2016, συνέντευξη στήν ἰταλική ἐφημερίδα La Stampa (στήν ἠλεκτρονική της ἐκδοση). Εκεί, μεταξύ ἄλλων, ὁ δημοσιογράφος Andrea Tornielli τοῦ ζήτησε νά σχολιάσει τίς πληροφορίες ὅτι μερικοί Ἐπίσκοποι τῆς Ὁρθόδοξης Εκκλησίας τῆς Ελλάδος ζητοῦν νά ἀκυρωθεῖ ὁ ὅρος «Εκκλησία» γιά τούς «Καθολικούς» καί τοῦ ἀπευθύνει τήν ἐρώτηση: *«Ἀλλά, μέχρι στιγμῆς, οἱ Καθολικοὶ ἔχουν θεωρηθεῖ μιά ἀληθινή Ἐκκλησία γιά τούς Ὁρθόδοξους, δέν εἶναι ἔτσι;»*. *«Βέβαια, ἔτσι εἶναι»*, ἀπαντᾷ ὁ Σεβασμιώτατος κ. Χρυσόστομος καί συνεχίζει: *«Ἡ Καθολική Ἐκκλησία θεωρεῖται πάντα μιά Ἐκκλησία. Ἡ πρόταση γιά τήν ὁποία μιλάτε εἶναι, ἀπό ὀρισμένους συντηρητικούς, οἱ ὁποῖοι δέν θέλουν νά βάλουν στό*

ἴδιο επίπεδο τίς δύο Ἐκκλησίες. Ἀλλά, πιστεύω, ὅτι θά εἶναι δύσκολο νά περάσει. Ὑπάρχουν πολλοί ἄλλοι πού δέν δέχονται αὐτή τήν τροπολογία»⁷⁹.

Βλέπουμε, λοιπόν, ὅτι ἀμέσως μετά τήν ὑποτιθέμενη ὁμοφωνία τῆς Ιεραρχίας γιά τίς προτεινόμενες τροποποιήσεις, ὁ ἴδιος ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος στίς Προσυνοδικές Διασκέψεις ἀποστασιοποιεῖται ἐπίσημα ἀπό τήν ἐπίσημη θέση τῆς Ιεραρχίας τῆς Εκκλησίας του. Στιγματίζει ὡς «συντηρητικούς» συνεπισκόπους του καί σπεύδει νά καθησυχάσει τό παπικό ἀναγνωστικό κοινό ὅτι αὐτή ἡ πρόταση δέν θά ἐγκριθεῖ στήν Κρήτη. Προδικάζει δέ ὁ ἴδιος καί προαναγγέλλει τήν ἀπόρριψη τῆς πρότασης τῆς Ιεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος.

Ἡ ἀνατροπή τῆς ἀπόφασης τῆς Ιεραρχίας

Ὅπως ἦταν ἀναμενόμενο, δέν ἄργησαν νά πέσουν οἱ μάσκες καί νά ἀποκαλυφθεῖ τό ἀληθινό πρόσωπο τῶν Ιεραρχῶν τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος. Σύμφωνα μέ τήν μαρτυρία τοῦ Μητροπολίτη Ναυπάκτου κ. Ιεροθέου, μέλους τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος, «*τήν Παρασκευή πού συζητεῖτο τό συγκεκριμένο κείμενο ἡ συζήτηση ἔφθασε σέ ἀδιέξοδο στήν ἕκτη παράγραφο, ὅπου γινόταν λόγος γιά τήν ὀνομασία τῶν Ἐτεροδόξων... Σέ εἰδική σύσκεψη τῆς ἀντιπροσωπείας μας τήν Παρασκευή τό μεσημέρι ἀποφασίσθηκε νά παραμείνουμε σταθεροί στήν ἀπόφαση τῆς Ιεραρχίας καί νά προταθοῦν ἐναλλακτικές λύσεις, ἤτοι νά γραφῆ “ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία γνωρίζει τήν ὕπαρξιν ἐτεροδόξων” ἢ “ἄλλων Χριστιανῶν” ἢ “μή Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν”*»⁸⁰.

Ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος συνῆλθε καί πάλι τό πρῶτο τοῦ Σαββάτου, ὅπου προτάθηκε ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο νά κατατεθεῖ μία νέα πρόταση, ἤτοι «*ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποδέχεται τήν ἱστορικήν ὀνομασίαν ἄλλων ἐτεροδόξων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν*»⁸¹.

Σύμφωνα μέ ὅσα διέρρευσαν στά ΜΜΕ «*εἶχε προηγηθεῖ ἕνα ὀλονύκτιο “παζάρι” μεταξύ τῶν Μητροπολιτῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν*»⁸². Σ' αὐτές τίς

⁷⁹ Συνέντευξη Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσοστόμου,

<http://www.lastampa.it/2016/06/07/vaticaninsider/eng/inquiries-and-interviews/the-panorthodox-council-is-an-historic-event-no-one-must-be-absent-WTIAVSXZ3omyacCGvpoJiO/pagina.html>

⁸⁰ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου Ιεροθέου, *Γιατί δέν ὑπέγραψα τό κείμενο «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρός τόν λοιπόν Χριστιανικόν κόσμον»*, <http://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-teyχος-239/4555-2016-06-30>

⁸¹ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἀγίου Βλασίου Ιεροθέου, ὀ.π.

⁸² Μαρία Αντωνιάδου, *Ὁλονύκτιο «παζάρι» γιά τή ρωμαιοκαθολική ἐκκλησία*, <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=810672>

όλονύκτιες διεργασίες συμμετείχαν και ο Μητροπολίτης Νέας Ιωνίας κ. Γαβριήλ μέ τον Καθηγητή κ. Βλάσιο Φειδά, οι όποιοι φέρονται και ώς συντάκτες τής νέας πρότασης πού άνέτρεψε τήν άπόφαση τής Ιεραρχίας.

Στήν ψηφοφορία πού άκολούθησε ύπερψηφίστηκε αύτή ή νέα πρόταση άπό όλους τούς παρόντες, πλην του Μητροπολίτη Ναυπάκτου, ό όποιος διαφώνησε και άποφάσισε νά μήν ύπογράψει τό κείμενο και νά έπέχει άπό τήν «*περαιτέρω συζήτηση του θέματος χάριν τής ενότητας*»⁸³.

Αυτό πού συνέβη τελικά στήν Κρήτη ήταν ή πλήρης άνατροπή, τόσο τής ούσίας όσο και του συνολικού πνεύματος τής άποφάσεως τής Ιεραρχίας του Μαΐου του 2016. Και αυτό γιατί ή όλη ύπόθεση πού άπασχόλησε κυρίως τήν Ιεραρχία ήταν τό άν θεωροϋνται ή όχι Εκκλησίες οι έτεροόδοιοι. Στήν πολύωρη και γεμάτη άντεγκλήσεις συζήτηση πού πραγματοποιήθηκε άποφασίστηκε νά γίνει ή πρόταση «*νά άντικατασταθοϋν όλες οι φράσεις πού χαρακτηρίζουν ώς “Εκκλησίες” και αναφέρονται στις σχέσεις μέ τούς ρωμαιοκαθολικούς και τούς προτεστάντες. Έτσι, σύμφωνα μέ τήν άπόφαση-πρόταση τής Εκκλησίας τής Ελλάδος, στά πρόσ έπικύρωση κείμενα τής Μεγάλης Συνόδου, όπου ύπάρχει ή λέξη “Εκκλησία” και αναφέρεται στους ρωμαιοκαθολικούς και στους προτεστάντες, θά πρέπει νά άντικατασταθει και νά γίνει “όμολογία” ή “χριστιανική κοινότητα”*»⁸⁴.

Τήν πρόταση αύτή μάλιστα ή Ιεραρχία άπεφάσισε νά τήν ύποστηρίξει σθεναρά και χωρίς ύποχωρήσεις. «*Άς μείνουμε μόνοι. Μοναδικοί κήρυκες τής Όρθοδοξίας. Γνήσιοι έκφραστές*»⁸⁵, διεκήρυσσε ό Μητροπολίτης Ηλείας, κύριος εισηγητής του θέματος στήν Ιεραρχία, δίνοντας τό στίγμα αύτής τής άπόφασης. Ό στόχος, λοιπόν, και ή δέσμευση πού έθεσε ή Ιεραρχία μέ τήν άπόφασή της στον Άρχιεπίσκοπο και τούς Άρχιερείς, πού συναποτελοϋσαν τήν άντιπροσωπεία πού τον συνόδευε, ήταν σαφής: **νά μήν γίνεται αναφορά του όρου «Εκκλησία» σέ σχέση μέ τούς έτεροόδοιοις.**

Ό Άρχιεπίσκοπος και οι Άρχιερείς πού μετείχαν στήν άντιπροσωπεία προχώρησαν σέ μία ώμή παραβίαση τής έντολής πού είχαν λάβει. Λειτουργήσαν μέ άπόλυτα άντισυννοδικό τρόπο, **ύπερβαίνοντας τήν έξουσιοδότηση πού είχαν λάβει** άπό τό άνώτατο όργανο τής Εκκλησίας, πού είναι ή Ιεραρχία. Κι αυτό

⁸³ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιεροθέου, ό.π.

⁸⁴ Μαρία Άντωνιάδου, *Τό παρασκήνιο τής Συνόδου πού έξόρισε τούς Καθολικούς*, <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=803331>

⁸⁵ ό.π., <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=803331>

γιατί ή συγκεκριμένη απόφαση δέν περιελάμβανε καμμία απολύτως πρόβλεψη για τήν δυνατότητα αλλαγής τών προτάσεων.

Αυτήν τήν κατάλυση τής συνοδικότητας, τήν παραβίαση κάθε δεοντολογίας καί κάθε άρχής δημοκρατικής έκπροσώπησης, ό Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος τήν θεωρεί καί τήν προβάλλει ώς ένδειξη ένότητας! Σύμφωνα μέ τόν Μητροπολίτη, «ή Έκκλησία τής Ελλάδος, μέ έπικεφαλής τόν Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών καί πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο, απέδειξε ότι μπορεί νά πορευθεί ένωμένη, νά συνθέσει τίς απόψεις τών προσώπων πού τήν άπαρτίζουν καί νά συμβάλει στή σαφήνεια καί τήν αυθεντικότητα τής διατύπωσης του μηνύματος τής Όρθοδοξίας»⁸⁶.

Ό ίδιος Μητροπολίτης, άλλωστε, σέ άρθρο του στήν έφημερίδα Καθημερινή, λίγες μέρες πρίν τήν «Σύνοδο» τής Κρήτης, έγραφε, μεταξύ άλλων, ότι «... οί αποφάσεις θά ληφθούν, όπως ή παράδοσή μας όρίζει: “Έδοξε τώ Αγίω Πνεύματι καί ήμίν”. Τίς αποφάσεις, όμως, τίς παίρνουν οί παρόντες»⁸⁷. Αυτή εΐναι μιá δήλωση πού έπιδέχεται πολλές έρμηνείες καί γεννά πολλά έρωτηματικά. Η απόφαση τής Ιεραρχίας του Μαΐου 2016 δέν ήταν «όπως ή παράδοσή μας όρίζει»; Δέν ήταν «έν Αγίω Πνεύματι» οί προτάσεις τής Ιεραρχίας, πού παραβιάστηκαν στήν Κρήτη;

Καί τελικά άν «τίς αποφάσεις τίς παίρνουν οί παρόντες» (ένν. στήν «Σύνοδο» τής Κρήτης), όπως ύποστηρίζει ό κ. Ιγνάτιος, τότε τί νόημα εΐχαν οί αποφάσεις τής Ιεραρχίας πού προηγήθηκαν; Οί παρόντες, δηλαδή στήν Κρήτη, αντιπρόσωποι δέν έκπροσωπούσαν τήν Ιεραρχία τους; Δέν αντιπροσώπευαν καί τούς ύπολοίπους Αρχιερείς; Έχουμε, δηλαδή, αποκλεισμό όλων τών ύπολοίπων Αρχιερέων καί διαχωρισμό σέ Επισκόπους δύο ταχυτήτων, αυτών πού θά αποφασίζουν καί αυτών πού θά αποδέχονται τίς αποφάσεις; Ό ίδιος ό Αρχιεπίσκοπος κ. Ιερώνυμος, στίς προκλήσεις πού δέχτηκε από τόν Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, απήντησε ότι «έμεΐς έχουμε Σύνοδο 80 αρχιερέων»⁸⁸.

Μετά από όλα αυτά αναμένεται μέ τεράστιο ένδιαφέρον ή προσεχής σύγκληση τής Ιεραρχίας του μηνός Όκτωβρίου, ώστε νά πληροφορηθούμε όλοι, πώς θά αντιμετωπισθεί από τούς Αρχιερείς ή άνατροπή τής αποφάσεώς τους. Τί

⁸⁶ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Άλμυρού κ. Ιγνατίου, *Η Σύνοδος τής Όρθοδοξίας εΐναι ή αρχή*, <http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=812280>

⁸⁷ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Άλμυρού κ. Ιγνατίου, *Η Πανορθόδοξος Σύνοδος*, <http://www.kathimerini.gr/863416/opinion/epikairothta/politikh/h-panor8odo3os-synodos>

⁸⁸<http://orthodoxia.info/news/>

θά πράξουν οί υπόλοιποι Ἀρχιερεῖς; Θά συνεχίσουν νά κωφεύουν καί νά ἀδιαφοροῦν; Θά συνεχίσουν νά ἀποδέχονται τά πραξικοπήματα μιᾶς ἐπισκοπικῆς ὀλιγαρχίας, πού ἐπί σειρά ἐτῶν ἐπιβάλλει συστηματικά καί μεθοδευμένα τίς οἰκουμενιστικές ἀντιλήψεις κατέχοντας κατ' ἐξακολούθηση καίριες θέσεις στίς Συνοδικές Επιτροπές καί στούς διαλόγους μέ τούς ἑτεροδόξους; Θά συνεχίσουν νά γίνονται συνυπεύθυνοι καί συνένοχοι στά ἐγκλήματα πού συντελοῦνται κατά τῆς ἀμωμήτου πίστεώς μας;

6. Αποτίμηση

Ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης, ὄχι μόνο δέν ἀνέδειξε καί δέν προέβαλε τήν ἐνότητα τῶν Ὁρθοδόξων, ὅπως διεκήρυσσε, ἀλλά ἀντιθέτως τήν ἔθεσε σέ μία ὀδυνηρή δοκιμασία. Ἄντί νά σφυρηλατήσῃ τήν ἐνότητα, ἀνατροφοδότησε διχοστασίες καί ἀντιθέσεις, ἀντιπαλότητες καί ἀνταγωνισμούς. Τά πολιτικά παιχνίδια τῶν Προκαθημένων, ἄν καί δέν ἀνέδειξαν κανένα νικητή, ζημίωσαν συντριπτικά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ὀδηγώντας την σέ μία ἔντονη ἐσωτερική περιδίνηση μέ ἀπρόβλεπτες συνέπειες. Ἡ ἀπουσία τεσσάρων Πατριαρχείων, πού πληθυσμιακά μάλιστα ἐκπροσωποῦν περισσότερους ἀπό τούς μισούς ὀρθοδόξους παγκοσμίως, ἐπέφερε θανάσιμο πλήγμα στήν εἰκόνα τῆς ἐνότητας, ἀλλά καί τῆς ἴδιας τῆς «Συνόδου».

Ὅπως πολύ εὔστοχα παρατηρεῖ ὁ ἀναλυτής Victor Gaetan «ἡ ἄρνηση τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας νά συμμετάσχει στήν Σύνοδο **ματαίωσε τό ὄνειρο τοῦ Πατριάρχῃ κ. Βαρθολομαίου νά προβάλλει τήν ὑπ' αὐτόν παγκόσμια ἐνότητα τῆς Ὁρθοδοξίας**». Καί σημειώνει ὅτι ἡ Σύνοδος αὐτή «**προκαλεῖ περισσότερα ἐρωτήματα παρά ἀπαντήσεις**»⁸⁹.

Τό εὔλογο καί μείζονος σημασίας ἐρώτημα πού γεννᾶται καί πού τό ὑποβάλλει ἡ συντριπτική πλειοψηφία τῶν σχολιαστῶν, παρατηρητῶν καί ἀναλυτῶν τῆς «Συνόδου» τῆς Κρήτης εἶναι γιατί ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχῃς κ. Βαρθολομαῖος ἐπέδειξε τόση ἐπιμονή στήν πραγματοποίηση αὐτῆς τῆς «Συνόδου».

Γιατί ἐπέμεινε νά πραγματοποιηθεῖ αὐτή ἡ Σύνοδος–παρωδία μέ τήν συμμετοχή μιᾶς ἰσχνῆς μειοψηφίας Ἀρχιερέων, πού δέν ἀντιπροσώπευσαν οὔτε στό ἐλάχιστο τό Σῶμα τῶν Ἐπισκόπων, πού δέν εἶχαν κᾶν δικαίωμα ψήφου καί ἀδιαφόρησαν πλήρως γιά τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, τό ὀρθόδοξο πλήρωμα;

⁸⁹ Victor Gaetan, *Pan-Orthodox Council: Russian Absence Saves Ecumenical Patriarchate's Status — for Now*, <http://www.ncregister.com/daily-news/pan-orthodox-council-russias-absence-saves-patriarchate-of-constantinoples/>

Γιατί επέμεινε τόσο πολύ ο Οικουμενικός Πατριάρχης να πραγματοποιηθεί αυτή ή Σύνοδος-τραγέλαφος, όπου άλλοι αρνήθηκαν να προσέλθουν, άλλοι διετύπωσαν σοβαρές επιφυλάξεις, άλλοι αρνήθηκαν να αποδεχθούν και να υπογράψουν τα Κείμενα που αποφασίστηκαν και άλλοι υπέγραψαν άντ' αυτών, όπως ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, που υπέγραψε αντί για τους Ιεράρχες της Εκκλησίας του, που αρνήθηκαν να υπογράψουν, χωρίς φυσικά την έγκρισή τους, καταλύοντας κάθε αρχή δημοκρατικής έκφρασης και εκπροσώπησης, ακόμη και μέ την κοσμική της έννοια;

Γιατί επέμεινε τόσο πολύ ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην πραγματοποίηση αυτής της «Συνόδου», που αμαύρωσε την εικόνα της Όρθοδόξου Εκκλησίας, εξέπεμψε διχαστικά μηνύματα και λειτούργησε διαλυτικά επηρεάζοντας αρνητικά την συνοχή μεταξύ των Τοπικών Όρθοδόξων Εκκλησιών;

Και τελικά γιατί προτίμησε να υποστεί μία τέτοια στρατηγική ήττα, γιατί αποδέχτηκε τον επικοινωνιακό αυτοχειρισμό και την κατάρρευση ενός τόσο μεγαλεπίβουλου σχεδιασμού, που επί μισό τουλάχιστον αιώνα πρωτοστατούσε στην οργάνωση και την εκ πλήρωσή του;

Η απάντηση, μετά από όλα όσα έχουμε αναπτύξει, είναι προφανής. Οί στόχοι της «Συνόδου» ήταν άλλοι· ήταν αυτοί που περιγράψαμε αναλυτικά και η επίτευξη των οποίων προετοιμαζόταν με επιμέλεια, μεθόδευση και πονηρία, επί εκατό ολόκληρα χρόνια και ιδιαίτερα την τελευταία πενηνταετία· ήταν η **αναγνώριση των αίρέσεων ως «έκκλησιών», η επίσπευση των διαδικασιών προς την τελική «ένωση των εκκλησιών» και διά του «κοινοῦ Ποτηρίου», ή οποια είναι προαποφασισμένη και η ισχυροποίηση του Οικουμενικού Πατριάρχη ως Πρώτου, άνευ ἴσων, μέσα στην Όρθοδοξία.**

Και όπως αποδείχθηκε, μπροστά στην επίτευξη αυτών των κυρίαρχων και στρατηγικών για τους οικουμενιστές στόχων, όλα τα άλλα τίθενται σε δεύτερη μοίρα. Όπως τέθηκε σε δεύτερη μοίρα, αγνοήθηκε και απορρίφθηκε η άγιοπατερική παράδοση της Εκκλησίας μας, η άγιοπνευματική όρθόδοξη θεολογία μας. Όπως αγνοήθηκαν και καταπατήθηκαν μία σειρά από Οικουμενικές Συνόδους, που έχουν καταδικάσει απερίφραστα, ως αίρετικές, ποικίλες πλάνες, τίς οποίες πρεσβεύουν, ακόμη και σήμερα, όλοι αυτοί -παπικοί και προτεστάντες- που αναγνωρίστηκαν ως «έκκλησίες» από την «Σύνοδο» της Κρήτης. Γι' αυτό και παρατηρεί πολύ εύστοχα ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου, **«ή παραθεώρηση της θεολογίας της Εκκλησίας που εκφράζεται μέσα από τους άγιους αυτούς,**

για να βρεθούν μερικά κοινά σημεία με τον δυτικό Χριστιανισμό, είναι προδοσία της πίστεως. Δεν μπορώ να βρω άλλον ευγενέστερο χαρακτηρισμό»⁹⁰.

Παραθέτουμε ένδεικτικά μόνο κάποιες από αυτές τις Συνόδους, που καταπατήθηκαν από την «Σύνοδο» της Κρήτης:

Η Β' Οικουμενική Σύνοδος (381) απαγόρευσε τις προσθαφαιρέσεις στο Σύμβολο της Πίστεως. Την απαγόρευση αυτή επαναλαμβάνουν και όλες οι μετέπειτα Οικουμενικές Σύνοδοι. Η Η' Οικουμενική Σύνοδος (879-880) επί Μεγάλου Φωτίου, κατεδίκασε ρητά τις παπικές αίρέσεις του Filioque και του πρωτείου. Η Θ' Οικουμενική Σύνοδος (1341-1351) κατεδίκασε τις παπικές πλάνες περί κτιστής χάριτος και κτιστών ενεργειών του Θεού.

Η Τοπική Σύνοδος του Λατερανού (649) και όλες οι Τοπικές Σύνοδοι της Κωνσταντινουπόλεως των ετών 867, 1009, 1054, 1089, 1170, 1273, 1282, 1285, 1484, 1642, 1722, 1727, 1755, 1838 και 1895. Η Σύνοδος του 1324 εν Νυμφαίω, του 1441 εν Ρωσία, του 1443 εν Ιεροσολύμοις. Η Απάντηση των Πατριαρχών της Ανατολής προς τον Πάπα Πίο τον Θ' τό 1848 και τό Πανορθόδοξο Συνέδριο στην Μόσχα τό 1948.

Είναι δέ χαρακτηριστικό ότι δεν υπάρχει **ούτε ένας Άγιος** της Εκκλησίας μας που να μην καταδικάζει τον παπισμό. Δεν υπάρχει **ούτε ένας πατέρας** και σύγχρονος αγιασμένος Γέροντας, από τους παλαιότερους μέχρι και τον Άγιο Παΐσιο τον Άγιορείτη, που να μην καταδικάζει τις παπικές πλάνες. **Είναι όμοφωνη, όμοθυμη και διαχρονική ή απόρριψη και ή καταδίκη των δοξασιών του παπισμού.** Όλες αυτές τις Συνοδικές αποφάσεις της Εκκλησίας μας και των Αγίων Πατέρων μας διαχρονικά, παραβίασε και κατεπάτησε βάνουσα ή «Σύνοδος» της Κρήτης.

Δ. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η «Σύνοδος» της Κρήτης καταστρατήγησε την ορθόδοξη εκκλησιολογία, κατέλυσε την συνοδικότητα, κατεπάτησε βάνουσα αποφάσεις Οικουμενικών και Τοπικών Συνόδων, αγνόησε και απέρριψε την αγιοπατερική παράδοση της Εκκλησίας μας και την άγιοπνευματική ορθόδοξη θεολογία μας.

⁹⁰ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιεροθέου, *Λίγο πριν την Αγία και Μεγάλη Σύνοδο*, <http://www.parembasis.gr/index.php/el/menu-teychos-240/4530-2016-06-11-amsoc>

Γι' αυτό και ή «Σύνοδος» αυτή είναι άκυρη και οι αποφάσεις της δέν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τούς πιστούς. Γι' αυτό και ή γρηγορούσα συνείδηση του εύλαβους πληρώματος της Εκκλησίας μας άρνήθηκε νά αποδεχθεί τά τετελεσμένα αυτής της «Συνόδου». Γι' αυτό και τήν άκύρωσε ήδη στην πράξη. Είναι σίγουρο ότι μιά μελλοντική πραγματικά Πανορθόδοξη Σύνοδος θά καταδικάσει όλες αυτές τίς κακοδοξίες και θά αποκαταστήσει τήν αλήθεια.

Η «Σύνοδος» αυτή είναι ήδη άνύπαρκτη στη συνείδηση του πληρώματος της Εκκλησίας, είναι ως μή γενομένη, έπειδή έρχεται σέ φανερή αντίθεση μέ τήν βιούμενη άγιοπνευματική ένότητά Της, ή όποία καθιστά τελικώς άνίσχυρες τίς ένέργειες του πονηροϋ και τών συνεργατών του, καθιστά μάταια τά σχέδια και τίς ραδιουργίες τών οίκουμενιστών.

Οί έμπνευστές και όργανωτές της «Συνόδου» θά συνεχίσουν τό πονηρό τους έργο για τήν επίτευξη και του τελικού τους στόχου, πού είναι ή «ένωση στό κοινό Ποτήριο» και έν συνέχεια ή πανθησκεία. Γι' αυτό και δέν πρέπει, σέ καμμία περίπτωση, νά ύπάρξει αδράνεια, χαλάρωση, έφησυχασμός, φόβος ή δειλία εκ μέρους τών πιστών. Άπαιτείται άνδρεϊο και όμολογιακό φρόνημα, θάρρος, πνευματική λεβεντιά, έπαγρύπνηση, κινητοποίηση, πληροφόρηση και παρεμβάσεις τέτοιες, πού θά σταθοϋν ανάχωμα στον οίκουμενιστικό όλετήρα και θά αναχαιτίσουν τίς όλέθριες ένέργειες τών οίκουμενιστών.

Άπαιτείται συσπείρωση, συντονισμός και άνάληψη πρωτοβουλιών για τήν ενημέρωση τών Επισκόπων μας, τών κληρικών, τών μοναχών, τών θεολόγων και του πληρώματος της Εκκλησίας, πού «έχει τό δικαίωμα (...) και όχι μόνο τό δικαίωμα, αλλά τό καθήκον της “έπιβεβαιώσεως”»⁹¹ τών αποφάσεων τών Συνόδων.

Οί γρηγορούντες, κατά τήν εκκλησιαστική συνείδηση, πιστοί παραμένουμε – εύγνωμόνως– άκλόνητοι στην Εκκλησία μέ τόν διαχρονικό Νικητή Χριστό. Ο Χριστός, διά της Εκκλησίας, «έξήλθεν νικων και ίνα νικήση»⁹². Οί έμπνευστές και διοργανωτές της «Συνόδου» της Κρήτης, αλλά και όποιοι άλλοι έπιχειροϋν τήν αποδόμηση της ένότητας της Εκκλησίας, πρέπει νά γνωρίζουν, ότι «σκληρόν πρός κέντρα λακτίζειν»⁹³.

Άς μείνουμε, λοιπόν, όλοι σταθεροί και άμετακίνητοι έν Χριστώ. Άς έναποθέσουμε σ' Εκείνον τήν άγωνία και τήν άνησυχία μας για τά τεκταινόμενα στην

⁹¹ π. Γ. Φλωρόφσκυ, *Θέματα Όρθοδόξου Θεολογίας*, έκδ. Άρτος Ζωής, Άθήναι 1989, σελ. 207

⁹² Άποκ. 6, 2

⁹³ Πξ. 26,14

Εκκλησία Του. Ἄς ἐντείνουμε τὴν προσευχή μας καὶ τὴν μετάνοιά μας, τὴν ἄσκηση, τὴν ἐγκράτεια, τὴν τήρηση τῶν ἐντολῶν Του στὴν ζωὴ μας, ὥστε νὰ γίνουμε δεκτικοὶ τῆς χάριτος καὶ τοῦ ἐλέους Του γιὰ νὰ θεραπευθοῦν τὰ ἀσθενῆ καὶ νὰ ἀναπληρωθοῦν τὰ ἐλλείποντα.

Τελικά, ἡ πολυδιαφημιζόμενη καὶ πολυπροβαλλόμενη «Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος» ἀποδείχθηκε ἓνα πυροτέχνημα καὶ κατέληξε σὲ συντριπτικὴ ἥττα τῶν Οἰκουμενιστῶν ἐμπνευστῶν της.

Εἶναι πλέον βέβαιο, ὅτι ἡ «Σύνοδος» τῆς Κρήτης γιὰ τὴν συνείδηση τοῦ εὐλαβοῦς πληρώματος τῆς Εκκλησίας εἶναι ὡς μὴ γενομένη. Ζῆ Κύριος ὁ Θεός!